

Begroting 2020

■ INHOUDSOPGAVE

1	LEESWIJZER	3	6	BUDGETAUTORISATIE	57
2	INLEIDING	6	7	VASTSTELLINGSBESLUIT	60
3	BEGROTING 2020 IN HET KORT	8		BIJLAGEN	61
4	PROGRAMMA'S	9		1 Exploitatie per programma en toelichting op budgetten	61
	1 Goed bestuur in een betrokken samenleving	9		2 Kaderstellende documenten	75
	2 Vitale gemeenschappen	14			
	3 Merkbaar beter in zorg voor elkaar	21			
	4 Toekomstbestendig wonen	27			
	5 Veilig thuis en op straat	31			
	6 Mobiliteit in beweging	35			
	7 Meedoen	38			
	8 Samen aan de slag voor het klimaat	40			
	9 Economie als versneller	45			
	10 Maatschappelijk bewust financieel beleid	50			

LEESWIJZER

De raad stelt via de begroting de kaders vast voor het komende jaar. In de voorliggende begroting is dat het jaar 2020. De begroting is niet louter een financieel document, maar bevat ook het te voeren beleid. De gemeente kent heel veel verschillende taken en ambities. We gaan in een begroting (of jaarrekening) in op de hoofdlijnen van beleid en uitvoering. De belangrijkste taken en ambities worden genoemd.

De begroting 2020 bestaat uit twee delen. In deel 1 worden conform het [Besluit Begroting en Verantwoording \(BBV\)](#) de zogenoemde 3 W-vragen per programma beantwoord:

1. Wat willen we bereiken: de doelstelling, in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten.
2. Wat gaan we daarvoor doen: de wijze waarop ernaar gestreefd zal worden die effecten te bereiken.
3. Wat gaat dit kosten: de raming van baten en lasten.

In deel 2 zijn verdere specificaties, van onder andere de financiële gegevens, opgenomen en de verplichte paragrafen. Beide delen vormen samen de Begroting 2020.

De cijfers in deze begroting zijn gebaseerd op al vastgesteld beleid. In programma 10 Maatschappelijk bewust financieel beleid worden de uitgangspunten financieel beleid kort toegelicht.

DEEL 1

Deel 1 start met een [inleiding](#). De inleiding geeft op hoofdlijnen weer waar de begroting over gaat. En hoe onze taken en ambities geplaatst kunnen worden binnen de huidige samenleving / context.

Na de inleiding volgt de [begroting 2020 in het kort](#). In één oogopslag is te zien waar het geld vandaan komt en waar het geld aan uitgegeven wordt. Vanuit deze pagina kan doorgelinkt worden naar de verschillende programma's (beleidsvelden) voor meer informatie.

In het derde hoofdstuk worden alle gemeentelijke taken besproken. Dit gebeurt conform de indeling in [programma's](#). Per programma wordt toegelicht wat we willen bereiken, wat we daarvoor gaan doen, en wat het gaat kosten. Zoals aangegeven is deze beschrijving op hoofdlijnen. Door een goede mix te maken tussen een toelichting op hoofdlijnen en specifieke doelen voor 2020 wordt toch een breed en volledig beeld gegeven. Conform het BBV zijn zowel de baten (opbrengsten) als de lasten (kosten) per programma opgenomen voor 2020. In bijlage 1 zijn zowel de baten als de lasten per programma opgenomen voor de jaren 2020-2023. Ter vergelijking zijn daar ook de realisatie 2018 opgenomen en de (gewijzigde) begroting 2019 (peildatum 1 augustus 2020).

In het hoofdstuk [budgetautorisatie](#) treft u de budgetten aan zoals de raad die kaderstellend autoriseert. Daarna volgt het [vaststellingsbesluit](#).

Deel 1 sluit af met een aantal bijlagen:

1. Exploitatie per programma en toelichting op de budgetten.
2. Kaderstellende documenten per programma.

In bijlage 1 zijn zowel de baten als de lasten per programma opgenomen voor de jaren 2020–2023. Ter vergelijking zijn daar ook de realisatie 2018 opgenomen en de (gewijzigde) begroting 2019 (peildatum 1 augustus 2020). Conform het BBV wordt een toelichting op de budgetten gegeven.

In bijlage 2 zijn de kaderstellende documenten per programma opgenomen met een link naar de betreffende documenten.

■ DEEL 2

 Deel 2 start met een verdieping op de financieel technische onderdelen: uitkomst meicirculaire en specificatie begrote vermogenssituatie.

De richtlijn van onze toezichthouder vereist dat we de meerjarenbegroting baseren op de uitkomst van de meicirculaire van het gemeentefonds. Over de uitkomst van de meicirculaire 2019 hebben we u in juli van dit jaar uitgebreid geïnformeerd ([zie RIB19.102](#)). In dit hoofdstuk herhalen we de uitkomst op hoofdlijnen.

De specificatie van de begrote vermogenssituatie betreft de door het BBV verplichte onderdelen: geprognosticeerde begin- en eindbalans en het EMU-saldo. Het EMU-saldo is het financieringssaldo van de gemeente.

Na de financieel technische onderdelen volgen de verplichte paragrafen conform het BBV. Deze zijn bedoeld om inzicht te geven in zaken die in alle programma's (een beetje) spelen, zoals lokale heffingen en verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen).

Deze paragrafen zijn (vak)technischer van aard en daardoor soms moeilijker te lezen. Het BBV schrijft de paragrafen voor en voor een belangrijk deel ook de inhoud er van. We proberen deze zo helder mogelijk te schrijven.

Deel 2 sluit af met een aantal bijlagen:

1. De bij ministeriële regeling vast te stellen beleidsindicatoren.
2. Een overzicht van de incidentele baten en lasten conform het BBV.
3. Een overzicht van de structurele onttrekkingen aan en stortingen in reserves conform het BBV.
4. Een totaaloverzicht van de reserves en voorzieningen per programma.
5. Was-wordt-lijst raadsprogramma's.
6. Een aantal kerngegevens van Zeist.
7. De begrippenlijst.

Bijlage 1 heeft tot doel de onderlinge vergelijkbaarheid van gemeentes te vergroten. Alle gegevens, met uitzondering van de indicatoren behorende bij het product Ondersteuning Organisatie in programma 1 "Goed bestuur in betrokken samenleving", zijn terug te vinden op waarstaatjegemeente.nl.

Bijlage 2, 3 en 4 zijn bedoeld om het inzicht in de financiële huishouding van de gemeente te verdiepen.

Bijlage 5 geeft aan onder welk nieuw raadsprogramma (conform indeling van het Hoofdlijnenakkoord) de collegeproducten te vinden zijn.

Bijlage 6 en 7 bieden uitleg en achtergrondinformatie voor de lezer, als daar behoefte aan is.

Verdere bijzonderheden in het boekwerk:

- De programma-indeling is conform de indeling van het Hoofdlijnenakkoord en het uitvoeringsprogramma van de Maaltijd van Zeist
- Het hoofdstuk 'Samen aan de slag voor het klimaat' beschrijft de acties om een duurzaam leefklimaat te bevorderen. Maar ook andere programma's dragen op hun manier bij aan een duurzame samenleving. Daarom herkent u met een alle duurzaamheidsinitiatieven door de hele begroting heen.
- In het programma Economie als versneller is gewerkt met citaten; dit is een pilotvorm in deze begroting.
- Het programma Dienstverlening is inzichtelijk in Programma 1 'Goed bestuur'.

INLEIDING

Graag bieden we de inwoners en gemeenteraad hierbij de Begroting 2020 aan.

Het gaat goed in Zeist. Mensen zijn in het algemeen tevreden met hun leven en hun leefomgeving. Dit blijkt uit de vele gesprekken die in het afgelopen jaar zijn gevoerd met inwoners en ondernemers van ons dorp in het kader van de Maaltijd van Zeist. Dit beeld sluit aan op het SCP-rapport, dat stelt dat Nederlanders een van de gelukkigste mensen zijn in de wereld.

Hier tegenover staat dat er ook zorgen over de toekomst zijn. Individuele en groepen inwoners en ondernemers van Zeist hebben hun zorgen over eenzaamheid, werk en inkomen, het klimaat, de veiligheid op straat, de toekomst van ons centrum, de zorg, de sociale cohesie in wijken en buurten en/of de gemeentelijke dienstverlening. Deze signalen hebben hun plek gekregen in het receptenboek en het uitvoeringsplan van de Maaltijd van Zeist. Naast deze signalen uit de samenleving liggen er opgaven voor de langere termijn, die genoemd zijn in de zogenoemde Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties en mede hun vertaling hebben gekregen in het Hoofdlijnenakkoord 2018-2022. Opgaven waar we als Zeist mee aan de slag moeten.

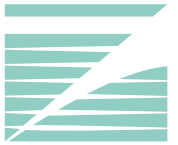
Het financieel perspectief van de gemeente verandert snel. Het goede economische tijdstip geeft paradoxaal genoeg meer financiële krapte voor de gemeente. De rijksoverheid geeft minder uit, waardoor gemeenten minder geld ontvangen uit het gemeentefonds. Dit gemeentefonds bepaalt voor bijna 80% onze uitgaven. Daarnaast voelen we nu de effecten van de decentralisatie van en daarmee gepaarde rijksbezuinigingen op nieuwe zorgtaken. Zeist is geen uitzondering daarin. We zien op langere termijn die effecten ook terug in het financieel perspectief. Alle Nederlandse gemeenten kampen met financiële krapte.

Zeist is wel een uitzondering voor wat betreft de financiële ruimte. Waar veel gemeenten nu al flink maatregelen moeten treffen om de begroting voor 2020 sluitend te krijgen, heeft Zeist financiële ruimte om onvermijdelijke investeringen in de samenleving te doen en ambities te financieren. Echter, we hebben meer dan in de afgelopen jaren scherpe keuzes moeten maken om een sluitende begroting te presenteren. De wensen en ambities zijn groter dan de beschikbare middelen.

Ons uitgangspunt is om tot een sluitend meerjarenperspectief te komen en ambities die voortkomen uit de Maaltijd van Zeist en het Hoofdlijnenakkoord tot uitvoering te brengen. Deze begroting is een eerste stap in die richting. We hebben hierin keuzes gemaakt. We presenteren een begroting waarin we veel ambities kunnen voorzien van middelen en we toekomstige uitgaven in scholen, groen en wegen hebben gedekt. Door inzet van het beschikbare begrotingssaldo, door scherpere prioritering binnen de bestaande budgetten of inzet van middelen van derden. We hebben ook ambities bijgesteld en de uitvoering over meerdere jaren verspreid. En we hebben keuzes gemaakt om sommige ambities nu nog niet uit te voeren. De inkomsten kant van de gemeente zullen eveneens bij dit meerjarenperspectief worden betrokken, onder meer ten aanzien van de kostendekkendheid van tarieven. Uiteindelijk hebben we een sluitende begroting voor het jaar 2020 gerealiseerd met het voorliggende voorstel.

De volgende stap is te komen tot een sluitend meerjarenperspectief. Die willen we met de kadernota in het voorjaar van 2020 presenteren. Daartoe zullen we een project starten om te bekijken hoe we kosten en uitgaven, waaronder in het sociale domein, in evenwicht kunnen brengen. Daarnaast willen we verder gaan prioriteren op de ambities die we hebben buiten het sociaal domein. Deze twee trajecten zijn ingewikkeld en vragen om tijd en zorgvuldigheid richting de samenleving. Die tijd is met deze stap gecreëerd.

Begroting 2020

Gemeente **Zeist**

INHOUDSOPGAVE

LEESWIJZER

INLEIDING

BEGROTING 2020
IN HET KORT

PROGRAMMA'S

BUDGET-
AUTORISATIE

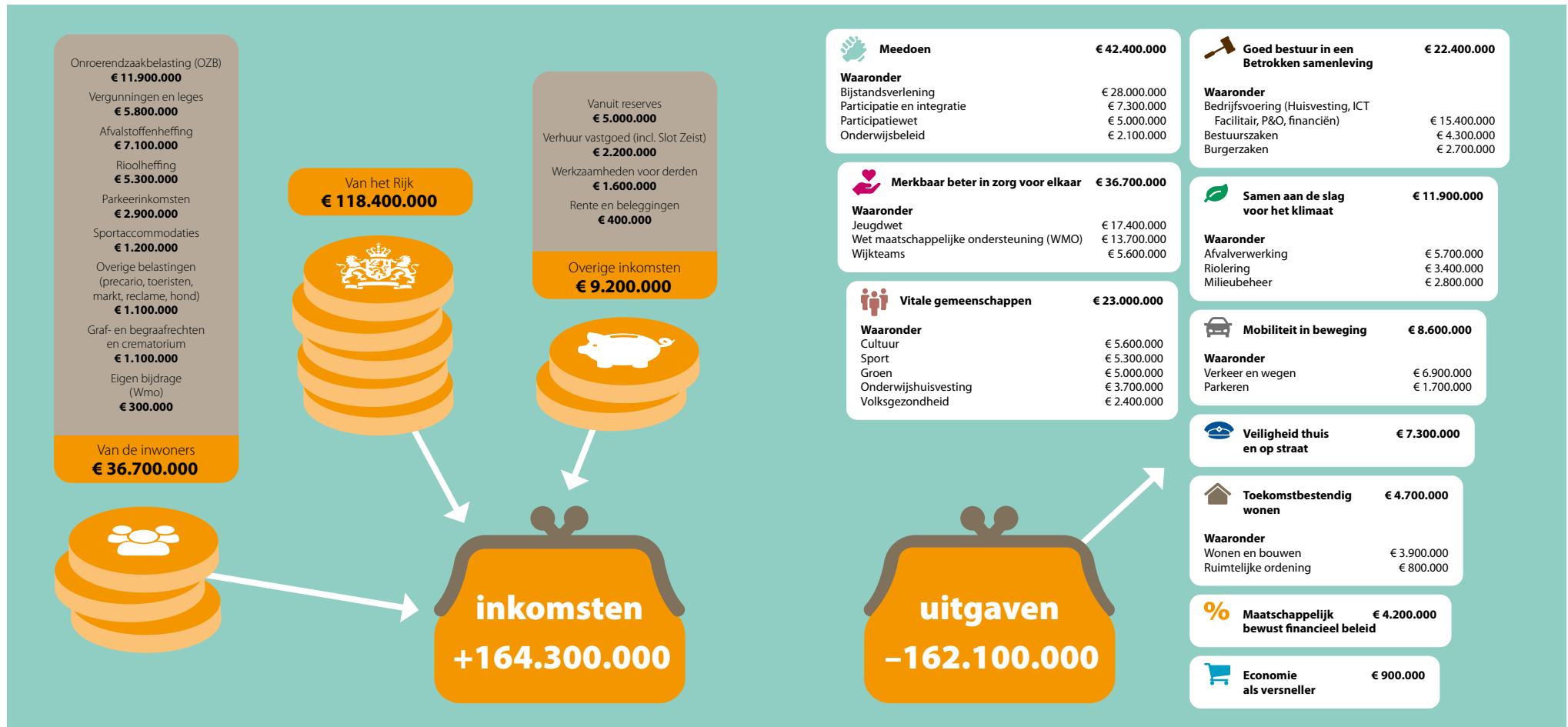
VASTSTELLINGS-
BESLUIT

BIJLAGEN

We zijn trots dat we – ondanks het financiële perspectief waar we als gemeente mee zijn geconfronteerd – een sluitende begroting kunnen presenteren met ambities. Zo zijn in dit perspectief meegenomen het eerder besloten verlagen van de OZB, het afschaffen van de hondenbelasting en het receptenboek van de Maaltijd van Zeist. Ook kiezen we nadrukkelijk voor investeringen in een beter klimaat, een vitaal centrum, betere zorg en ondersteuning in de wijken, betere dienstverlening door de gemeente en meer veiligheid. Ambities die aansluiten bij de zorgen van onze inwoners. Waaraan wij met volle overtuiging uitvoering willen geven om het goede leven in Zeist verder te brengen.

Het college van burgemeester en wethouders

BEGROTING 2020 IN HET KORT

PROGRAMMA 1 GOED BESTUUR IN EEN BETROKKEN SAMENLEVING

'Goed bestuur' betekent dat het gemeentebestuur (mee) werkt aan een goed leven voor inwoners en ondernemers in Zeist. We horen graag ook direct van inwoners, ondernemers en partnerorganisaties wat zij belangrijk vinden voor Zeist. Wat zijn volgens hen dé opgaven waar we aan moeten werken? Samen bouwen we aan het vertrouwen en de waardering voor elkaar. De gemeenteraad, het college van B&W en de gemeentelijke organisatie ontwikkelen zich voortdurend in de verhouding tot de samenleving, waarbij de kernwaarden nabijheid, vertrouwen en kracht leidend zijn.

Het is een uitdaging om dat samenspel vorm te geven. Zoveel mensen, zoveel meningen. Ook heeft de gemeente verschillende rollen. De ene keer is de gemeentelijke rol meer sturend. Bijvoorbeeld vanuit wettelijke taken of samenwerking in de regio. Een andere keer kan de gemeente als partner meewerken aan een maatschappelijk idee. Dan is het samenspel meer vanuit gelijkwaardigheid vorm te geven. Daarbij speelt ook nog mee dat we aan de ene kant het algemeen belang behartigen. Aan de andere kant proberen we te werken vanuit de menselijke maat.

De organisatieontwikkeling vanuit het 'Samenspel in Zeist' wordt stevig ingezet. Wij willen daarbij een uitstekende dienstverlening leveren, met kwaliteit in al onze procedures, die zich kenmerkt door tijdigheid en accuraatheid. Uitgangspunt in onze dienstverlening is de ander. We helpen inwoners en ondernemers op een manier die aansluit bij hun verwachtingen; dat kan digitaal zijn, maar ook met persoonlijk contact.

Er doen zich ook problemen voor, die niet eenvoudig op te lossen zijn. In de zoektocht naar mogelijke (deel) oplossingen, ligt het afwijken van gebaande paden meer voor de hand. Innovatieve oplossingen helpen daarbij. Niet alleen digitaal, maar ook de wijze waarop processen worden aangepakt: nieuwe, nog niet eerder ingezette oplossingen, die met behulp van deskundigen en/of de wetenschap de inwoners van Zeist verder brengen. Wij sluiten, indien mogelijk, aan bij innovaties die passen bij de hiervoor bedoelde opgaven in Zeist.

■ WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- We willen zo veel mogelijk nabij onze inwoners zijn.
- Een democratische-, organisatie en maatschappelijke ontwikkeling waarbij de gemeenteraad, het college van B&W, de organisatie en de samenleving met elkaar, duidelijk stappen zetten in het 'Samenspel in Zeist'.
- De samenwerking met inwoners is verbeterd. De verwachtingen over en weer zijn op elkaar afgestemd.

TOPICS PROGRAMMA 1

■ **Kaderstellende documenten (Bijlage 2)**

■ **Verbonden partijen**

- U10

> Zie verder de paragraaf *Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting*.

■ **Beleidsindicatoren**

- Bezetting
- Apparaatskosten
- Externe inhuur
- Overhead

> Zie verder bijlage 1 in deel 2 van deze begroting.

■ **Investeringen**

- Topkrediet vervangingsbudget auto's
- Gemeentehuis Meubilair

■ **Risico's**

> Zie de paragraaf *Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting*.

■ **Reserves en voorzieningen**

- Reserve centrale huisvesting
- Voorziening pensioenen voormalig wethouders
- Voorziening wachtgeld personeel
- Voorziening wachtgeld bestuurders
- Voorziening spaarpremies (hypotheken)

> Zie verder bijlage 4 in deel 2 van deze begroting.

- We schrijven en praten in heldere en begrijpelijke taal.
- Het gemeentehuis is de 'plek van ontmoeting'. Inwoners voelen zich welkom om de gemeentelijke organisatie, het bestuur en de raad te spreken. Ook kunnen zij zo andere inwoners en ondernemers uit Zeist op het gemeentehuis en in de wijken ontmoeten.
- Wij zijn een betrouwbare en transparante overheid.
- Een heldere en duidelijke communicatiestrategie als basis voor onze communicatieuitingen.
- Innovatieve aanpakken maken onderdeel uit van onze denkwijze en helpen ons om stappen te zetten bij complexe problemen.
- Wij helpen inwoners en ondernemers op een manier die aansluit bij hun verwachtingen.
- Inwoners en ondernemers weten ons te vinden.

Gesprekken met jongeren in het centrum tijdens de Maaltijd van Zeist, oktober 2018

■ WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

- Raadsleden en ambtenaren organiseren 'de Maaltijd' en gaan actief de samenleving in, waarbij een actueel thema wordt gekozen.
- Wij zijn aan de voorkant duidelijk(er) in participatietrajecten. De afspraken hierover komen tot stand in een serie bijeenkomsten met inwoners en ondernemers. We werken vanuit maatwerk en niet vanuit blauwdrukken.
- We geven meer bekendheid aan de jongerenraad.
- We werken samen met een tweede kinderburgemeester.
- We werken met testpanels van inwoners met verschillende achtergronden om de begrijpelijkheid van onze communicatie te verbeteren. We meten de verbetering.
- We monitoren de klantbeleving en de kwaliteit van onze dienstverlening en leren hiervan.
- We werken met klantregisseurs om klantvragen tijdig en volgens afspraak af te handelen. We versterken het lerend vermogen hierdoor.
- We leren van klachten en bezwaarschriften. We nemen altijd persoonlijk contact op met indieners van klachten. Daar waar nodig passen we processen aan.
- We evalueren de kwaliteit van de procedures van de klachten- en integriteitsregeling en verbeteren ze daar waar mogelijk.
- De teksten op de website zijn in begrijpelijke taal geschreven.
- We organiseren een dag met onze samenwerkingspartners, uitvoeringsorganisaties en bedrijven om de

BESTUUR	(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten	4.343
Baten	0
Saldo	-4.343

BURGERZAKEN	(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten	2.651
Baten	1.419
Saldo	-1.232

ONDERSTEUNING ORGANISATIE	(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten	15.446
Baten	674
Saldo	-14.772

wederzijdse verwachtingen af te stemmen op het gebied van contact maken en vertrekken vanuit de ander.

- We starten een bewustwordingscampagne, zowel binnen de organisatie als in de samenleving om veilig en betrouwbaar informatie te delen.
- We gaan aan de slag met onze data. We sluiten aan bij landelijke succesvolle initiatieven om datagedreven sturing mogelijk te maken.
- We brengen de kwaliteit verder op orde van de data waarover we beschikken als organisatie.
- We komen met een voorstel om, na vijf jaar intensief gebruik, ons gemeente- / gemeenschapshuis verder te optimaliseren voor ontmoetingen tussen politiek, samenleving en organisatie. Het wordt een plek van eigentijdse dienstverlening en maatschappelijke verbeelding.

Installatie Jongerenraad 2018

■ DIENSTVERLENING

■ INLEIDING

Dienstverlening is het leveren van producten en diensten en over de wijze waarop we dit doen. Daarbij geldt dat wij uitstekende dienstverlening willen leveren, die zich kenmerkt door tijdigheid, accuraatheid en de menselijke maat. De samenleving verandert snel onder invloed van technologie en digitalisering. Inwoners en ondernemers staan midden in die informatiesamenleving en hebben hoge verwachtingen van gemeentelijke dienstverlening. Van de gemeente wordt verwacht dat tijdig en in één keer goed wordt ingespeeld op vragen. Deze verwachtingen zijn het vertrekpunt van onze dienstverlening en de leidraad waarlangs we iedere dag werken om de dienstverlening verder te verbeteren. Het aantal producten dat digitaal kan worden aangevraagd wordt uitgebreid en steeds meer processen handelen we volledig geautomatiseerd af. Uiteraard blijven we inzetten op het persoonlijk contact met onze inwoners. Bijvoorbeeld met mensen die niet digitaal vaardig zijn. Of wanneer mensen ingewikkelde vragen hebben die niet via een computer op te lossen zijn. Naast de vele kansen die technologie en digitalisering bieden, ontstaan er ook nieuwe bedreigingen. Bijvoorbeeld op het gebied van cybersecurity en privacy. Als we informatie delen, moeten we scherp letten op de privacyregels. Tegelijk willen we voorkomen dat inwoners en ondernemers steeds opnieuw dezelfde gegevens moeten aanleveren. Dit geldt voor elk beleidsveld; WMO, de jeugdwet, het stemproces en

bij de Omgevingswet. De veranderingen vragen vernieuwing die verder gaat dan verbetering. We zetten hierbij in op het gebruik van nieuwe technologieën en ontwikkelen in samenwerking met andere overheden en ketenpartners. Met hen bouwen we aan een welvarende, veilige en inclusieve informatiesamenleving.

Kortom, het samenspel in uitstekende dienstverlening en het omgaan met informatieveiligheid betekent blijvend 'doen, leren en ontwikkelen'.

■ WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- De dienstverlening aan inwoners, ondernemers en anderen hoort excellent te zijn. Dat betekent dat we inwoners en ondernemers helpen op een manier die aansluit bij hun verwachting.
- In onze dienstverlening en bedrijfsvoering lopen we vooruit op ontwikkelingen. Zo neemt het aantal reisdocumenten aanvragen af (van 12.000 naar 3.500 per jaar). Maar andere taken vragen meer inzet. Zoals het afhandelen van echtscheidingen, aandacht voor identiteitsfraude en een toename van huisbezoeken aan minder valide inwoners.
- Graag zijn we als overheid op een duidelijke, nabije manier in de samenleving zichtbaar. Zodat inwoners en ondernemers ons kennen en weten te vinden. Daarvoor hebben onze medewerkers de juiste vaardigheden. Ze leren in de praktijk 'door te doen' en ook door training. De Zeister Academie helpt bij het ontwikkelen van die

vaardigheden. Bijvoorbeeld in het voeren van het goede gesprek.

- Digitalisering is overal. Inwoners moeten met vertrouwen hun gegevens kunnen achterlaten. Als lokale overheid moet je dus betrouwbaar, integer en veilig zijn. We gaan slim om met deze gegevens, zoals in de zorg of op het gebied van veiligheid. We beschikken daarom 24/7 over moderne ICT-voorzieningen. We zorgen voor bewustzijn om veilig om te gaan met privacygevoelige gegevens. Daarnaast gebruiken we intelligente data voor onze dienstverlening en besluitvorming.

■ WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

- Iedere dag werken we aan de verbetering van de dienstverlening, op een manier die haalbaar en betaalbaar is. Dit doen we onder meer door:
 - te leren van klachten. Wij nemen altijd persoonlijk contact met de indiener op. Als dit op prijs wordt gesteld, gaan we bij hem of haar op bezoek. Als dat nodig is passen we de dienstverlening aan.
 - in het samenspel te leren van elkaars kennis. Daarom nodigen we inwoners van Zeist uit om hun kennis in gespreksvaardigheden te delen met medewerkers van de gemeente. Bijvoorbeeld in de vorm van een workshop en/of cursus. Ook nodigen we inwoners en ondernemers uit om een dagje mee te lopen met medewerkers van de gemeente. Andersom gaan

- medewerkers vaker op bezoek bij bedrijven/instellingen uit Zeist voor een 'kijkje in de keuken'.
 - steeds de kwaliteit van onze (huidige) klantbeleving en de tevredenheid te monitoren.
- Bij een aantal gemeenten loopt een pilot voor het digitaal aanvragen van rijbewijzen. Op basis van de resultaten gaan we na wat dit voor Zeist betekent.
- We onderzoeken de optimale benutting van de publiekshal voor een 'plek van ontmoeting'.
- We verbeteren diverse middelen voor het contact met inwoners en ondernemers:
 - We evalueren de telefonische toegang via 14 030. Daar waar verbeteringen mogelijk zijn, worden deze doorgevoerd. Ontwikkelingen rond beeldbellen volgen wij met belangstelling. Samen met ervaringsdeskundigen en het Gehandicapten Platform Zeist onderzoeken wij de wenselijkheid en haalbaarheid van beeldbellen.
 - We maken de website www.zeist.nl voor iedereen toegankelijk. Ook blinden, slechthorenden, doven, slechthorenden en mensen met dyslexie moeten de website kunnen raadplegen. Aansturing met spraaksoftware gaan we mogelijk maken. Onze webteksten schrijven we in begrijpelijke taal. De informatie - inclusief de pdfdocumenten - is goed doorzoekbaar. Tot slot verbetert de toegang tot e-formulieren.
- Wij zijn een betrouwbare overheid en beschermen de rechten van inwoners en bedrijven:
 - o We starten een bewustwordingscampagne, zowel binnen de gemeente, als bij partnerorganisaties waar we veel mee samenwerken. Met inwoners en ondernemers om bewust veilig en betrouwbaar informatie te delen, en ervoor te zorgen dat privacy gewaarborgd is.
 - o Dit volgens andere spelregels dan tot nu toe, op initiatief van het programma 'duurzaam digitaal samenwerken'.
- We gaan aan de slag met onze 'data':
 - We zetten een 'datalab' op om data-gedreven sturing mogelijk te maken. We sluiten aan bij landelijke succesvolle initiatieven. We werken nauw samen in de regio en met partnerorganisaties.
 - We brengen de kwaliteit van de data waar we over beschikken als organisatie verder op orde. Bijvoorbeeld door het inventariseren, duiden en samenbrengen van data van onszelf en andere partijen.

PROGRAMMA 2 VITALE GEMEENSCHAPPEN

Het is goed leven in Zeist. Samen werken we aan een vitale samenleving die voor iedereen bereikbaar en beschikbaar is. Daarbij gaat het voor ons om ontmoeting, persoonlijk contact, veiligheid en een groene buitenruimte. Wij zorgen dat de basisvoorzieningen op orde zijn om de kwaliteit van leven in de buurt te bevorderen.

Zoveel als mogelijk brengen we deze kwaliteit samen met de bewoners verder.

Daarnaast zetten we ons in voor ontmoeting en samenwerking op allerlei vlakken: vansport tot cultuur en van onderwijs tot recreatie.

■ WAT WILLEN WE BEREIKEN?

De volgende thema's vinden wij belangrijk voor 'vitale gemeenschappen' en daar willen wij ons voor inzetten:

■ Samenwerking in de wijk

Wij vinden het belangrijk dat onze inwoners zich thuis voelen in hun buurt. Het is goed om te zien dat inwoners van Zeist een positieve impuls geven aan het leven van anderen. Gewoon als goede buur of in georganiseerd verband als vrijwilliger. Wij stimuleren ontmoetingen waar dit niet vanzelf gaat en wel nodig is.

■ Onderwijs

Onderwijs is een belangrijke basis voor meedoen en voor vitale gemeenschappen. Onze ambitie is dat ieder kind onderwijs kan volgen op de school van zijn of haar keuze. Als gemeente leveren we hieraan een bijdrage door het zorgen voor genoeg onderwijslocaties van goede kwaliteit.

■ Sport

Sport is gezond en bevordert dat inwoners meedoen in de samenleving. We vinden het daarom belangrijk dat alle inwoners van Zeist de gelegenheid hebben om te sporten en bewegen. En dat op een manier die bij hen past. Wij zorgen voor herkenbare en gevarieerde locaties van goede kwaliteit om te sporten en te bewegen. We maken ons daarnaast sterk voor samenwerking met sportverenigingen. Zij zijn belangrijke partners die ons helpen onze doelstelling te behalen.

■ Cultuur

Cultuur levert een belangrijke bijdrage aan de kwaliteit en aantrekkelijkheid van leven, wonen, werken en beleven in Zeist. Dit willen we verder versterken in nauwe samenwerking met de sector. Voor ons is belangrijk dat cultuur voor iedereen is: jong en oud, inwoners vanuit alle culturele en maatschappelijke achtergronden, ongeacht religie of geaardheid. Een veelzijdiger en gevarieerder cultureel aanbod met meer (naams)bekendheid past hierbij.

TOPICS PROGRAMMA 2

■ **Kaderstellende documenten (Bijlage 2)**

■ **Verbonden partijen**

- Stichting openbaar onderwijs Rijn- en Heuvelland
 - Stichting openbare scholengemeenschap Schoonoord
 - Zwembad Dijnseburg
 - Stichting Regio-cultuurcentrum IDEA
 - Stichting KunstenHuis De Bilt – Zeist
 - GGDrU
 - Boswerf
- > Zie verder de paragraaf *Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting*.

■ **Beleidsindicatoren**

- Voortijdig schoolverlaters
 - Absoluut verzuim
 - Relatief verzuim
 - Niet-sporters
- > Zie verder *bijlage 1 in deel 2 van deze begroting*.

■ **Investeringen**

- Vervangen toplaag 1 Saestum
- Vervangen Blikkenburg Toplaag Kunstgras

■ **Risico's**

- > Zie de paragraaf *Weerstandvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting*.

Kunstwerk Eden in het centrum

■ Recreatie

Zeist heeft op het gebied van recreatie veel te bieden: cultuur, sport, natuur en een bruisend centrum. Dit maakt Zeist een aantrekkelijke gemeente om te wonen en werken. Met onze partners willen we het aanbod in Zeist meer samenhangend en herkenbaar maken.

■ Groen en Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug

🌿 Een groene leefomgeving is essentieel voor de gezondheid en het welbevinden van onze inwoners, ondernemers en bezoekers. Daarom willen we deze kwaliteit van Zeist behouden en versterken.

In het bijzonder geldt dit voor het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Samen met partners willen we dat versterken en beschermen. Zo kunnen meer bezoekers van dit gebied genieten.

■ Gezondheid

In een vitale gemeenschap voelen de inwoners zich gezond. Zo kunnen ze meedoen in de samenleving en hun bijdrage leveren. Dit begint bij kinderen en jeugdigen. Een gezonde en kansrijke start voorkomt problemen op latere leeftijd.

■ Een schone leefomgeving

Voor een schone leefomgeving is een 🌿 goede riolering cruciaal. We willen de goede kwaliteit van onze riolering behouden. Dit bevordert de duurzaamheid, gaat verdroging tegen en verhoogt de economische levensduur van de riolering

■ Gemeentelijke begraafplaats

Op een goede manier afscheid kunnen nemen van elkaar is onderdeel van het leven en past ook binnen een vitale gemeenschap. We willen daartoe de mogelijkheden op de gemeentelijke begraafplaats vergroten en het park ontwikkelen tot een gedenkpark en plek van bezinning en rust.

TOPICS PROGRAMMA 2 (VERVOLG)

■ Reserves en voorzieningen

- Reserve bomenfonds
 - Reserve fietstunnel Den Dolder
 - Reserve vervangingsinvesteringen openbare ruimte SFI/VIS
 - Reserve onderhoud openbare ruimte SFI/VIS
 - Reserve vervangingsinvesteringen sport SFI/VIS
 - Reserve onderhoud sport SFI/VIS
 - Reserve maatschappelijk rendement zwembad
 - Reserve huisvesting onderwijs
 - Voorziening afkoop grafonderhoud
- > Zie verder bijlage 4 in deel 2 van deze begroting.

Bossen bij Austerlitz

■ WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

■ Samenwerking in de wijk

In alle buurten van Zeist is er aandacht voor de vitaliteit en leefbaarheid. In 2020 zullen we de volgende accenten zetten:

- In een vitale wijk kunnen mensen elkaar ontmoeten. In 2020 onderzoeken we de behoefte aan ontmoeting in het centrum van Zeist en in Den Dolder.
- Vollenhove Vooruit! Wij leveren samen met inwoners en partijen onze beste bijdrage om gezond en fijn leven in de buurt Vollenhove te vergroten.
- In Den Dolder blijft goed contact tussen zorginstellingen en omwonenden van groot belang om begrip en vertrouwen te creëren. Als gemeente spelen we daarin een verbindende rol.
- In Zeist-West investeren we extra in de leefbaarheid en openbare ruimte rond de flats in Nijenheim en in een deel van Couwenhoven.
- In Kerckebosch versterken we samen met bewoners het gezamenlijk gebruik en eigenaarschap van de openbare ruimte. Er komen veel nieuwe mensen in de wijk wonen. We ondersteunen hen waar nodig in het vormen van een vitale gemeenschap.
- In het centrum heeft het nieuwe verkeerscirculatieplan geleid tot dialoog en discussie. Ook komend jaar faciliteren we het goede gesprek tussen de belanghebbenden.

■ Onderwijs

- We werken gericht aan de kwaliteit van de onderwijs-huisvesting op 3 locaties waar renovaties zullen plaatsvinden.
- Het plaatsen van leerlingen is een bevoegdheid van het onderwijs. Toch gaan we met scholen in gesprek over het aannamebeleid, omdat we het belangrijk vinden dat kinderen onderwijs kunnen volgen op de school naar keuze. Bijvoorbeeld in de eigen wijk.

■ Sport

- Om het sporten en het meedoen in de samenleving te bevorderen gaan we een lokaal sportakkoord opstellen met partijen uit het veld. Hierin maken we afspraken over hoe we met elkaar de ambities willen bereiken.
- De buurtsportcoaches van Sportief Zeist organiseren op basis van een jaarplan en de actuele behoefte het sport- en beweegaanbod in de buurt.
- We onderzoeken de behoefte aan een structureel (online) sportplatform, dat bijvoorbeeld dient als een klankbord- of adviesgroep.
- We zetten alle informatie over sportaccommodaties, speelplekken, sportactiviteiten en sportevenementen online.
- We maken een start met het meer gelijkstellen van de tarieven en subsidies. Ook onderzoeken we vormen van

ONDERWIJSHUISVESTING (BEDRAGEN X € 1.000)	
Lasten	3.680
Baten	105
Saldo	-3.575

ONDERWIJSBELEID EN LEERLINGZAKEN (BEDRAGEN X € 1.000)	
Lasten	2.060
Baten	358
Saldo	-1.702

SPORTBELEID EN ACTIVERING (BEDRAGEN X € 1.000)	
Lasten	897
Baten	0
Saldo	-897

SPORTACCOMMODATIES (BEDRAGEN X € 1.000)	
Lasten	4.387
Baten	1.187
Saldo	-3.200

subsidie die het ondernemerschap en de maatschappelijke bijdrage prikkelen.

- De werkzaamheden uit het in 2017 vastgestelde Masterplan Buitensport voeren we verder uit.
- Het Masterplan Binnensport bieden we ter vaststelling aan de raad aan. Aansluitend starten we met de uitvoering van het plan.
- Zwembad Dijnselburg zet in op het bestendigen en verduurzamen van activiteiten die in 2019 als pilot hebben gedraaid. Denk aan vrouwenzwemmen, schoolzwemmen, beachvolleybal en de zwemvierdaagse.
- We benutten de komst van de Vuelta naar de regio om mensen te inspireren om te gaan sporten en bewegen.

■ Cultuur

- We houden de basis van het culturele en recreatieve aanbod op orde. We stimuleren nog meer samenwerking. Bibliotheek, KunstenHuis, Slot Zeist, Gemeentelijk (Film) theater Figi en andere podia kunnen zo rekenen op continuïteit in onze ondersteuning en bijdragen voor hun inzet.
- We continueren de aanstelling van een cultuurmakelaar in 2020 en bieden zo extra kansen voor nieuwe initiatieven en verdere versterking van de sector.
- In de Cultuurvisie hebben we tien speerpunten benoemd. Deze aanpak zetten we door vanuit onze coördinerende, faciliterende en ondersteunende rol.

- We stimuleren meer diversiteit in het culturele aanbod van de podia en festivals, door bij onze bewoners, bedrijven en bezoekers alle disciplines meer onder de aandacht te brengen (onder meer dans, theater, muziek, beeldende kunst).
- We versterken het culturele ondernemerschap door extra aanbod te financieren van masterclasses, workshops, trainingen fondsenwerving, vrijwilligersbeleid en bestuursondersteuning.
- In samenwerking met het Kunstenhuis en IDEA ondersteunen we meer aandacht voor cultuur- en jeugd-educatie in bibliotheken op school en op de naschoolse opvang in de wijken. We versterken de rol en inzet van de combinatiefuncties cultuur in het Netwerk Cultuur-educatie.
- We gaan voor 'Iedereen aan boord'. We betrekken doelgroepen die cultureel minder actief en betrokken zijn, zoals nieuwkomers en mensen met taalachterstand door de inzet van het Taalhuis en het Platform Culturele Diversiteit met een Open Podium en passend aanbod voor speciale groepen.
- We creëren ruimte voor (nieuwe) initiatieven en evenementen die een bijdrage leveren aan de herkenbaarheid van Zeist. Dat doen we door budget in te zetten voor speciale programmaonderdelen voor muziek, theater, dans, beeldende kunst en nieuwe media tijdens festivals en evenementen.

- We stellen een cultuurhistorische waardenkaart op. Deze geeft digitaal inzicht in alle relevante panden, locaties en gebieden met cultuurhistorische waarde.
- We brengen het erfgoedregister (monumentenlijst) op orde en zorgen voor goede digitale ontsluiting van alle informatie.
- Meer dan voorheen bezien we erfgoed, kunst en cultuur en toerisme en recreatie in één geheel. We promoten dit met de inzet van een cultuurmakelaar en bijdragen voor een online platform: www.cultuurinzeist.nl.
- We blijven eigenaren stimuleren om hun monumentale pand te verduurzamen. Een goede balans tussen het beschermen en gebruiken van monumenten en erfgoed is belangrijk.
- We beginnen met het jaarlijks reserveren van middelen voor het onderhoud van eigen gemeentelijk bezit met cultuur historische waarde.

■ Recreatie

- Van de kinderboerderij maken we een stadsboerderij. We bieden meer activiteiten los van elkaar aan omdat de huidige exploitatie kwetsbaar is. Denk aan een aparte educatieruimte en een kleine landwinkel. Hiervoor wordt ook samenwerking gezocht met Stadslandbouw en de Boswerf. Zo vergroten we ook het aanbod.
- Het actieplan Recreatie & toerisme Zeist biedt veel aanknopingspunten. Het actieplan wordt naar verwachting in het najaar 2019 vastgesteld door de raad.

CULTUURPRESENTATIE, CULTUURPRODUCTIE EN CULTUURPARTICIPATIE		(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten		2.949
Baten		0
Saldo		-2.949

CULTUREEL ERFGOED		(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten		1.065
Baten		548
Saldo		-517

Koningsdag in Zeist

Omdat het actieplan onderdeel is van het Economisch kompas wordt dit verder uitgewerkt binnen [hoofdstuk 9 'Economie als versneller'](#).

- In 2020 gaan we, in een nieuwe samenwerkingsstructuur, verder met de projecten die in 2018 zijn benoemd in de Samenwerkingsagenda Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug.

■ Groen en Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug

- Ook in 2020 gaan we door met het uitvoeren van het 2016 vastgestelde Lange Termijn Bomenbeheerplan (Arnoldus Stamroodlaan, Sniplaan, Acacialaan, Kritzingerlaan, Torenlaan, Middellaan, Jagerlaan en Van Doornlaantje).
- We starten met de evaluatie van de uitvoering van het Lange Termijn Bomenbeheerplan.
- In 2020 gaan we de ecologische waarden inventariseren, zodat we meer ecologische verbindingen en locaties kunnen creëren om de biodiversiteit te versterken.
- We benutten de kansen voor biodiversiteit. Door beplantingskeuzes en gericht ecologisch te beheren versterken we deze biodiversiteit.
- Er is een onderhoudsachterstand van de landschappelijke beplantingen (inventarisatie beheerplan). Er is een beheerplan met streefbeelden in de maak voor de landschappelijke beplantingen (actie uit Lange Termijn Bomen Beheerplan). Eind 2019/begin 2020 beslist de raad hierover, waarna we een uitvoeringsprogramma kunnen opstellen.

■ Gezondheid

- Met ondernemers, sportverenigingen en politie maken we een uitvoeringsplan om alcoholgebruik op te jonge leeftijd te voorkomen: NIX18. We zetten in op zowel preventie als handhaving. Doel is het uitdragen van de sociale norm 'niet drinken en roken tot je 18e'.
- We spannen ons in om de vaccinatiegraad in Zeist verder te laten stijgen, tegen de landelijke trend in. Dit doen we door samen met de GGDrU en via bijvoorbeeld scholen, kinderdagverblijven, kerken en wijkvoorzieningen dit onderwerp onder de aandacht te blijven brengen.
- Samen met Sportief Zeist en MeanderOmnium (financiële) nemen we drempels weg die een sportievere leefstijl in de weg staan. Samen met de inwoner maken we een persoonlijk beweegplan. Zo willen we gezondheidsachterstanden van kwetsbare inwoners verkleinen.
- De GGDrU licht ouderen voor over gezond eten, lichamelijk actief zijn, niet roken en weinig alcohol drinken. Als gemeente organiseren we waar nodig aantrekkelijk beweegaanbod. Een gezonde leefstijl vergroot namelijk de fysieke en mentale veerkracht van ouderen.

MEDIA	(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten	1.568
Baten	0
Saldo	-1.568

OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT)RECREATIE	(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten	5.002
Baten	39
Saldo	-4.963

VOLKSGEZONDHEID	(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten	2.450
Baten	0
Saldo	-2.450

Zeister sportverenigingen werken samen aan gezond sporten en het terugdringen van alcoholgebruik onder jongeren onder de 18

■ Een schone leefomgeving

- We geven uitvoering aan het verbreed Gemeentelijke RioleringsPlan (vGRP). Riolering die aan het einde van de technische levensduur is, wordt vervangen.

- Op het moment dat er wordt gewerkt in de openbare ruimte, onderzoeken we de mogelijkheden van afkoppeling van hemelwater van de riolering. Bij vervanging van riolering leggen we direct een gescheiden stelsel voor afvalwater en hemelwater aan. Hemelwater infiltreert dan bij voorkeur in de bodem.

■ Gemeentelijke begraafplaats

- In 2020 ronden we het in 2019 gestarte onderzoek naar behoudenswaardige graven en het beheerplan voor het park af. De instandhouding en onderhoud van deze monumentale graven en cultuur- en natuurwaarden van het park brengen kosten met zich mee. Bij de kadernota gaan we hier nader op in.
- Medio 2020 nemen we het crematorium in gebruik. Inwoners en andere betrokkenen hoeven dan niet meer naar omliggende gemeenten uit te wijken om een dierbare te cremeren. Het crematorium heeft gevolgen voor de totale kostenstructuur van de begraafplaats. Bij de gemeentelijke begraafplaats geldt 100% kostendekkendheid als uitgangspunt voor de tariefberekening. Bij de begroting 2020 stellen we voorlopige tarieven vast. Zodra alle kosten volledig in beeld zijn, berekenen wij opnieuw de tarieven. Dit heeft waarschijnlijk tot gevolg dat we de tarieven tussentijds moeten aanpassen.

BEGRAAFPLAATSEN EN CREMATORIA		(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten		1.061
Baten		1.142
Saldo		81

PROGRAMMA 3 MERKBAAR BETER IN ZORG VOOR ELKAAR

Iedereen telt mee en doet mee in Zeist. Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning, voor wie dat nodig heeft, kunnen daarbij helpen. Omkijken naar elkaar, mantelzorg en professionele zorg op maat, met respect voor elkaars achtergrond en identiteit en vanuit ieders eigen verantwoordelijkheid en vrije keuze zijn ingrediënten voor een goed leven. Maar uiteindelijk bepalen mensen zelf wat voor hen kwaliteit van leven is. Zorg en ondersteuning zijn er op gericht om mee te kunnen (blijven) doen. Het doel is dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven en zelf de regie hebben over hun leven, inclusief de steun die ze daarbij ontvangen.

Het bevorderen en behouden van gezondheid en het volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving vinden wij belangrijk. Dus naast zorg en ondersteuning willen we meer focus op preventieve activiteiten en vroegtijdig opsporen van problemen. Binnen preventie, welzijn en de zorg zijn verbindingen tussen professionals rondom mensen in de leeftijd van -9 maanden tot 99+ jaar essentieel.

■ WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- Hulp op maat is beschikbaar op het moment dat dit nodig is.
- Herkenbare en laagdrempelige plekken waar inwoners met hun hulpvragen terecht kunnen.
- Preventieve ondersteuning zodat mensen mee kunnen blijven doen én problematiek wordt voorkomen.
- Zorg in de wijk voor mensen met een psychische kwetsbaarheid.
- Inwoners helpen om in hun eigen vertrouwde omgeving oud te worden, met een goede kwaliteit van leven.
- Voorkomen van huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Financiële beheersbaarheid en kwaliteit.

■ WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

■ Hulp op maat is beschikbaar op het moment dat dit nodig is

- We geven gezamenlijk uitvoering aan de regionale transformatie-agenda.
- We maken lokale afspraken met het onderwijs en huisartsen over coördinatie van zorg. Op regionaal niveau doen we dit met aanbieders en SAVE.
- Op regionale schaal wordt extra ondersteuning geboden voor de behandeling van complexe casussen. Inwoners ontvangen hierdoor juiste en tijdige zorg.

TOPICS PROGRAMMA 3

■ **Kaderstellende documenten (Bijlage 2)**

■ **Verbonden partijen**

- BIGA
- RDWI
- Stichting MeanderOmnium
- > Zie verder de paragraaf *Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting.*

■ **Beleidsindicatoren**

- Cliënten met een maatwerkarrangement
- Jongeren met jeugdhulp
- Jongeren met jeugdreclassering
- Jongeren met jeugdbescherming
- > Zie verder bijlage 1 in deel 2 van deze begroting.

■ **Investeringen**

- Geen

■ **Risico's**

- > Zie de paragraaf *Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting.*

■ **Reserves en voorzieningen**

- Reserve decentralisaties
- > Zie verder bijlage 4 in deel 2 van deze begroting.

- Medewerkers van CJG en Sociaal Team volgen extra trainingen om hun vaardigheden rondom de coördinatie van zorg op peil te houden.
- We willen meer jeugdigen laten opgroeien in een veilige een positieve gezins- en thuissituatie. Voor kinderen die niet meer kunnen thuis wonen, zetten we ons in om hen te laten opgroeien in een stabiel pleeggezin.
- Met de lokale Doorbraak-Aanpak bieden we professionals de mogelijkheid om maatwerk te ontwikkelen. De nadruk komt de komende periode meer op preventie te liggen. We streven naar een gezamenlijk Doorbraakbudget met partners.
- Om inzicht te krijgen in de beschikbaarheid van jeugdhulp in de regio maken we gebruik van een nieuw ontwikkelde Beschikbaarheidswijzer (app). Daarmee worden verwijzers, ouders en hun kinderen geholpen in hun zoektocht naar jeugdhulp en worden ze voor onnodige wachtlijsten behoed.
- We werken regionaal aan vernieuwing en verbetering van de inkoop, waaronder contract- en toegangsmanagement en data-gedreven werken.

■ **Een eenduidige herkenbare plek waar inwoners met hun hulpvragen terecht kunnen**

- We maken het inwoners makkelijker om de juiste routes naar ondersteuning en zorg te vinden. Dit doen we door in iedere wijk een Wegwijscafé te organiseren. Daarnaast

komt er in Vollenhove een breed wijkspreekuur en het CJG gaat wijkgericht werken.

- In elk gesprek vanuit het CJG en Sociaal team wordt de mogelijkheid voor onafhankelijke cliëntondersteuning besproken. We gaan de Hulpwijzer (digitale sociale kaart) bekender maken.
- **Preventieve ondersteuning zodat mensen kunnen blijven meedoen en problematiek wordt voorkomen**
- We werken samen met verloskundigen, CJG, jeugdgezondheidszorg en kraamzorg om alle (aanstaande) jonge kinderen en ouders een kansrijke start te geven. We faciliteren daarvoor onder andere twee opvoedcafé's

WIJKTEAMS (BEDRAGEN X € 1.000)	
Lasten	5.619
Baten	14
Saldo	-5.605

MAATWERKVOORZIENINGEN (WMO) (BEDRAGEN X € 1.000)	
Lasten	1.571
Baten	0
Saldo	-1.571

MAATWERKDIENTVERLENING 18+ (BEDRAGEN X € 1.000)	
Lasten	11.967
Baten	340
Saldo	-11.627

MAATWERKDIENTVERLENING 18- (BEDRAGEN X € 1.000)	
Lasten	11.752
Baten	0
Saldo	-11.752

GEËSCALEERDE ZORG 18+ (BEDRAGEN X € 1.000)	
Lasten	143
Baten	0
Saldo	-143

in twee wijken om informele steun tussen jonge ouders te bevorderen. Ook kunnen 24 ouders de training mindful parenting volgen om sterker te staan in het ouderschap.

- We komen problemen vroegtijdig op het spoor door de inzet van 13 school-CJG'ers op alle scholen. In samenwerking met scholen wordt minimaal twee keer een Rots en Water training aangeboden aan 20 kinderen. Deze training vergroot de communicatie en sociale vaardigheden van kinderen.
- We onderhouden korte lijnen met de huisartsen door de inzet van contactpersonen op alle huisartsenpraktijken en door het gebruiken van een speciale beveiligde app. Zorgverleners, patiënten en mantelzorgers kunnen elkaar zo snel en effectief informeren.

■ **Zorg in de wijk voor mensen met een psychische kwetsbaarheid**

- We geven uitvoering aan de sluitende aanpak voor personen met verward gedrag. We voorkomen dat personen met verward gedrag zonder strafrechtelijke aanleiding in een politiecel terecht komen en bieden een plan op maat voor benodigde zorg en/of ondersteuning.
- We geven uitvoering aan het project GGZ in de wijk. We hebben hiervoor subsidie ontvangen van ZonMw. In de nieuwe werkwijze komt extra GGZ-expertise beschikbaar in iedere wijk waardoor de signalering en ondersteuning van mensen met psychische en

psychiatrische problemen, een licht verstandelijke beperking en/of multi-problematiek wordt verbeterd.

- Vanaf 1 januari 2020 wordt uitvoering gegeven aan de nieuwe Wet verplichte GGZ. De nieuwe wet maakt het mogelijk om verplichte zorg zoals het toedienen van verplichte medicatie of het uitoefenen van toezicht op betrokkene, poliklinisch of bij iemand thuis te geven. We proberen hiermee verplichte opname in een instelling te voorkomen.
- In 2021 wordt de gemeente Zeist verantwoordelijk voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen. In samenwerking met de gemeente Utrecht en partnerorganisaties bereiden we ons voor op de decentralisatie. We voeren onder meer een pilot uit om tien cliënten vanuit beschermd wonen een passend woning in de wijk te bieden met ambulante hulp, ruimte voor ontmoeting en aandacht, acceptatie van de omgeving en een goed toerust sociaal team. Met een tweede pilot 'project Zeister Oever' streven we ernaar 16 inwoners met een hulpvraag binnen drie jaar zelfstandig te laten wonen.

■ **Inwoners helpen in hun vertrouwde omgeving zelfstandig oud te worden, met een goede kwaliteit van leven**

- Samen met lokale partners zoals welzijn, kerken, zorgaanbieders, supermarkten en inwoners werken we aan een duurzame aanpak tegen eenzaamheid.

GEËSCALEERDE ZORG 18-	(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten	5.611
Baten	0
Saldo	-5.611

- Zorginstellingen, gemeenten, huisartsen en het Zilveren Kruis werken in de regio samen om de zorg voor kwetsbare ouderen te verbeteren, onder meer op het gebied van spoedzorg.
- Met de ouderenbonden werken we aan bewustwording om inwoners goed voor te bereiden op het ouder worden.
- We geven uitvoering aan een pilot logeerszorg (respijt-zorg). Op vijf locaties in de regio worden hiervoor bedden vrijgehouden. Doel is te onderzoeken voor welke cliënten logeerszorg meerwaarde heeft om overbelasting van de mantelzorger te voorkomen. Daarnaast kunnen cliënt en mantelzorger op deze manier wennen aan het ontvangen van zorg en ondersteuning op een andere locatie dan thuis.

■ Voorkomen van huiselijk geweld en kindermishandeling

- Op regionaal niveau wordt gewerkt aan een nieuwe beleidsvisie. Binnen het Sociaal Team en het CJG hebben we aandachtsfunctionarissen die ontwikkelingen op dat gebied in de gaten houden. En we werken nauw samen met SAVE. Doel is om huiselijk geweld en kindermishandeling sneller te signaleren zodat we bijtijds kunnen ingrijpen en werken naar een duurzame en veilige thuissituatie.

■ Financiële beheersbaarheid en kwaliteit

- Gezien de (landelijke) zorgen over de financiële beheersbaarheid van het sociale domein onderzoeken we de oorzaken en interventiemogelijkheden.
- De ontwikkeling van betrouwbare management-informatie moet bijdragen aan het grip krijgen op cijfers en op onze dienstverlening.
- We besteden aandacht aan de kwaliteit van dienstverlening door gebruik te maken van de Ervaringswijzer. Dit is een webapplicatie om cliëntervaringonderzoek uit te kunnen voeren. De uitkomsten leiden tot verbeteracties.
- We werken aan het verstevigen van contractmanagement, het beperkt houden administratieve lasten en het actualiseren van beleid/verordeningen.

Aandacht en zorg voor (kwetsbare) ouderen willen we verbeteren

■ Gesloten systeem sociaal domein

Het gesloten systeem Sociaal domein, zoals toegepast tot en met 2019, houdt na 2019 op te bestaan. Bij behandeling van de kadernota 2020, op 9 juli 2019, heeft de raad besloten "het gesloten systeem van het Sociaal Domein voor nog 3 jaar in stand te houden".

In de jaren 2018 en 2019 omvatte het gesloten systeem de volgende budgetten:

- Alle budgetten m.b.t. Jeugdhulp, inclusief CJG
- Alle budgetten m.b.t. Wmo
- Budgetten Participatiewet
- Budget Wsw
- Budgetten minimabeleid, inclusief armoedebestrijding
- Budget schulphulpverlening
- Inkomensdeel van de Participatiewet (Buig)

In voorliggende begroting zijn dezelfde budgetten ook weer opgenomen in het gesloten systeem. Gegroepeerd zijn ze opgenomen in de tabel hiernaast.

GESLOTEN SYSTEEM SOCIAAL DOMEIN					(BEDRAGEN X € 1.000)
	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Programma
Jeugdhulp					
Regionale samenwerking / solidariteit	155	155	155	155	3
Wijkteams (CJG)	2.944	2.944	2.944	2.944	3
Zorgbudgetten	16.644	16.844	17.046	17.096	3
Subtotaal	19.744	19.944	20.145	20.195	
Wmo					
Begeleiding	6.475	6.658	6.853	7.555	3
Huishoudelijke hulp	2.757	2.757	2.757	2.757	3
Vervoer, woningaanpassing en middelen	1.462	1.462	1.462	1.462	3
Mantelzorg en vrijwilligers	964	964	964	964	3
Wijkteams, overhead etc.	2.876	2.867	2.870	2.870	3
Subtotaal	14.534	14.709	14.907	15.609	
Innovatie Subtotaal	-	-	-	-	3
Stelpost Sociaal Domein Subtotaal	528	635	800	913	10
Participatie					
Wsw	4.626	4.504	4.344	4.270	7
Re-integratie	2.145	2.216	2.314	2.373	7
Subtotaal	6.771	6.720	6.658	6.643	
Bestaanszekerheid					
Inkomensuitkeringen	19.219	19.219	19.219	19.219	7
Bestaanszekerheid	3.363	3.282	3.282	3.282	7
Schuldhelpverlening	963	963	963	963	3
Subtotaal	23.545	23.464	23.464	23.464	
Totaal	65.122	65.471	65.973	66.824	

Voor innovatie is geen nieuw budget begroot. Het oude innovatiebudget liep tot en met 2019 en is daarna vrijgevallen binnen het gesloten systeem. Voor een nieuw budget innovatie / preventie wordt separaat een voorstel gedaan in "financieel fit".

Het gesloten systeem Decentralisatie, zoals dat in 2015 van start ging, bevatte o.a. de afspraak dat de middelen afkomstig van het Rijk voor Wmo begeleiding, Jeugdhulp en Participatie één op één werden begroot voor de uitvoering van deze taken. Vanaf 2020 is dit echter niet meer mogelijk omdat de middelen zijn toegevoegd aan de algemene uitkering en niet meer herleidbaar zijn (met uitzondering van het budget voor de Wsw).

De budgetten voor Wmo, Jeugdhulp en re-integratie zijn in voorliggende begroting geraamd op basis van historische kosten en nieuwe ontwikkelingen zoals loonkostenstijging. Onder het gesloten systeem Sociaal domein, zoals het nu in deze begroting is opgenomen, verstaan we een verzameling van budgetten (zie hierboven) waarbinnen financiële tekorten en overschotten onderling worden verevend en per saldo worden verrekend met de bestemmingsreserve Sociaal domein.

De zorg-budgetten voor Wmo en Jeugdhulp zijn t.o.v. 2019 verhoogd als gevolg van een toegenomen vraag en hogere tarieven. Conform de spelregels van het gesloten systeem wordt de verhoging gedekt uit de reserve Sociaal domein. Met de kennis van nu is de reserve toereikend tot medio 2022, daarna is de reserve uitgeput.

ONTREKKING UIT DE RESERVE SOCIAAL DOMEIN	(BEDRAGEN X € 1.000)			
	2020	2021	2022	2023
Dekking verhoging budgetten Jeugdhulp	-2.060	-2.061	-2.390	-
Dekking verhoging budgetten Wmo	-455	-438	-419	-
Totaal	-2.515	-2.499	-2.809	-
Fictieve stand reserve SD einde jaar	5.309	2.810	-	-

PROGRAMMA 4 TOEKOMSTBESTENDIG WONEN

Een dak boven je hoofd is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Dat geldt ook voor passende woonruimte (woonruimte die past bij je gezinssamenstelling en budget). Goed wonen in een prettige leefomgeving is een belangrijk onderdeel van het goede leven in Zeist. 🌿 Als onze inwoners prettig wonen op een duurzame manier, dan heeft dat positieve effecten op onze economie, zorg, vitale buurten en leefbaarheid. We bezien wonen in samenhang met economie, mobiliteit, duurzaamheid en de leefomgeving.

Knelpunten op de woningmarkt vragen om een samenhangende aanpak. Ook kijken we over onze gemeentegrenzen heen omdat de woningmarkt een regionaal karakter heeft. We betrekken de wensen van verschillende doelgroepen zoals jongeren, ouderen, spoedzoekers maar ook monumenteneigenaren.

■ WAT WILLEN WE BEREIKEN?

■ Ruimtelijke projecten

We zetten in op het toevoegen van woningen door nieuwbouw en transformeren van andere gebouwen. In het centrum van Zeist zetten we stappen naar een compacter winkelgebied. Hier realiseren we ook extra woningen, soms op plekken waar nu nog winkels zitten. Dit draagt bij aan de woningbouwopgave die in het coalitieakkoord staat.

■ Wonen en bouwen

Het is belangrijk dat er voldoende betaalbare woningen zijn. Ouderen moeten zo lang als mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Mensen met een urgente woningbehoefte kunnen een woning in Zeist krijgen. Personen die uit beschermd wonen en maatschappelijke opvang uitstromen voorzien we in die behoefte. 🌿 We vergroten het woningaanbod op duurzame wijze en versterken onze groene en monumentale kwaliteiten.

■ Nieuwe ruimte

🌿 We bekijken de woningbehoefte van onze inwoners in combinatie met thema's als duurzaamheid en leefbaarheid. De invoering van de Omgevingswet helpt ons hierbij. De Omgevingswet draagt bij aan het realiseren en behouden van een gezonde fysieke leefomgeving voor al onze inwoners.

TOPICS PROGRAMMA 4

■ Kaderstellende documenten (Bijlage 2)

■ **Verbonden partijen**

- ODRU
 - Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
 - WOM
 - Fonds Hart van de Heuvelrug (Provinciale Bestuurscommissie)
- > Zie verder de paragraaf Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting.

■ **Beleidsindicatoren**

- Demografische druk
 - Woonlasten éénpersoonshuishouden
 - Woonlasten meerpersoonshuishouden
 - Gemiddelde WOZ-waarde woningen
 - Nieuwbouw woningen
- > Zie verder bijlage 1 in deel 2 van deze begroting.

■ **Investerings**

- Progr. Sociaal en leefbaar Kerckebosch (ZRP) gebiedsvisie Utrechtseweg Noord

■ **Risico's**

- > Zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting.

Voor de locatie Eikenstein zijn 135 woningen gepland

■ WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

■ Ruimtelijke projecten

- We realiseren het project Geiserlaan, dat uit 40 huurwoningen bestaat. De omwonenden hebben dit plan uitgekozen. 🌿 Het is de eerste locatie met een (pilot) omgevingsplan, inclusief aspecten als duurzaamheid.
- Het gebied Utrechtseweg-Noord krijgt vorm met projecten zoals Eikenstein, Rabo-facet en TNO. Op de locatie Eikenstein zijn 135 woningen gepland waarvan 55 sociale huurwoningen.

- Op basis van de gebiedsvisie Dijnseburg stellen we een bestemmingsplan op. Afronding van het plan is voorzien in het vierde kwartaal 2020.
- We ronden het project stationsgebied Driebergen-Zeist af. Hierdoor ontstaat een compact knooppunt van openbaar vervoer waar al het verkeer goed doorstroomt.
- Aan de rand van Camp New Amsterdam in Huis ter Heide verrijst het Cashcentrum van De Nederlandsche Bank. Als de bouw afgerond is, komen de goudstaven en bankbiljetten van DNB vanuit Amsterdam naar Zeist.

■ Wonen en bouwen

- Actueel woonbeleid en afspraken met corporaties
 - We hanteren actuele kaders voor onder andere nieuwbouwwontwikkelingen. Er is expliciet aandacht voor middeninkomens, jongeren, ouderen en spoedzoekers.
 - 🌿 We maken (prestatie)afspraken met de lokale woningcorporaties over verschillende onderwerpen zoals duurzaamheid, het voorkomen van huisuitzettingen door schulden, wonen en zorg en leefbare buurten. Samen werken we aan diverse projecten die bijdragen aan prettig wonen en leven in Zeist.
 - We besteden aandacht aan leefbaarheid in de wijken, in relatie tot de toename van het aantal kwetsbare bewoners in de wijk.

TOPICS PROGRAMMA 4 (VERVOLG)

■ Reserves en voorzieningen

- Reserve zelfregulerende projecten
- Reserve voormalig ISV projecten
- Bestemmingsreserve leges
- Reserve zorgeloos wonen
- Reserve revolving fund sociale woningbouw
- Reserve vastgoedfonds
- Reserve grondbedrijf
- Voorziening exploitatietekort Harmonielaan
- Voorziening exploitatietekort Austerlitz
- Voorziening exploitatietekort Geiserlaan
- > Zie verder bijlage 4 in deel 2 van deze begroting.

RUIMTELIJKE ORDENING		(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten		763
Baten		149
Saldo		-614

GRONDEXPLOITATIE		(BEDRAGEN X € 1.000)
(NIET-BEDRIJVENTERREINEN)		(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten		363
Baten		0
Saldo		-363

- Versnelde huisvesting en spoedzoekers
 - We realiseren versneld meer sociale en middeldure woningen realiseren. We doen dit door ons te richten op woningtypen waarvan het aanbod beperkt is. Dat zijn vooral kleinere woningen voor één- en tweepersoonshuishoudens in het goedkope en de middeldure categorie. 🌱 ook transformeren we kantoorpanden naar woningen voor dit doel.
 - We starten een pilot voor het realiseren van een flexibel woonconcept dat een woning biedt aan Zeistenaren die door plotselinge situaties, zoals een scheiding, woonruimte nodig hebben. Hiervoor zoeken we de samenwerking met verhuurders zoals corporaties en eigenaren van locaties en panden die (tijdelijk) ingezet kunnen worden.
 - We beginnen een pilot om gemeentelijke woningen niet direct te verkopen maar beschikbaar te stellen voor spoedzoekers. Dit levert op over de inzet van vastgoed voor deze doelgroep en kan andere partijen inspireren om ook hieraan bij te dragen.
- Wonen en zorg
 - We laten mensen zo lang mogelijk zelfstandig wonen wat ze meer regie geeft over hun leven. Dit doen we samen met zorgorganisaties en woningcorporaties. Hierbij past ook het faciliteren van de uitstroom uit instellingen (beschermd wonen, maatschappelijke opvang en jeugdzorg). Mensen die zorg ontvangen

blijven met begeleiding vaker in de wijk wonen, in plaats van in een instelling. We zoeken de samenwerking met corporaties en zorg- en welzijnsorganisaties, om mensen op een prettige manier in hun eigen wijk te laten wonen.

- 🌱 We stimuleren het toevoegen van levensloopbestendige woningen binnen buurten en wijken.

■ Omgevingswet

- Met de cultuurhistorische tijdlijnen als basis krijgt de omgevingsvisie vorm. 🌱 De omgevingsvisie gaat over thema's zoals duurzaamheid en leefbaarheid. Na vaststelling vormt de visie het nieuwe ruimtelijk kader waarbinnen we werken aan het goede leven in Zeist. De bouwstenen van de omgevingsvisie komen ook terecht in de propositie voor het Ruimtelijk-Economisch Programma (REP) van de U10.
- Vanuit het Retailperspectief werken we aan een pilot-omgevingsplan voor de aanloopstraten in het centrum van Zeist. We geven daarmee vorm aan de gewenste transformatie naar wonen.
- We stellen een verordening voor de fysieke leefomgeving op. Deze nieuwe verordening bestaat uit bepalingen uit bestaande verordeningen binnen het ruimtelijk domein. 🌱 Onder de Omgevingswet kunnen ook onderwerpen zoals duurzaamheid, veiligheid en leefbaarheid een plek krijgen in de verordening.

WONEN EN BOUWEN	(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten	3.543
Baten	4.656
Saldo	1.113

- We treffen de noodzakelijke voorbereidingen om vanaf 2021 gefaseerd taken rondom bouw- en woningtoezicht over te kunnen dragen naar de particuliere markt.

Bewoners helpen met het leeghalen van een vijver

PROGRAMMA 5 VEILIG THUIS EN OP STRAAT

Een eerste vereiste voor de open vrije samenleving is dat inwoners zich overal veilig en op hun gemak voelen. Kinderen moeten zorgeloos naar school of de (sport) vereniging kunnen fietsen en ouderen moeten zich ongehinderd over straat kunnen bewegen. Ondernemers moeten kunnen ondernemen zonder dat criminelen daar vat op hebben. Een onveilige omgeving kan leiden tot gevoelens van onrust en angst. Gevoelens, die extra gevoed worden door verharding in het maatschappelijk leven. De samenleving reageert soms robuuster op afwijkend gedrag en verschillen in de samenleving. In de sociale media lijkt het alsof er alleen nog maar extreme opvattingen zijn. De overheid heeft tot taak om de rechtstaat te bewaken en criminaliteit en overlast effectief te bestrijden. Het veiligheidsvraagstuk kent vele verschijningsvormen, zoals het dumpen van (drugs)afval in de openbare ruimte, overlast van hangjongeren, auto- en woninginbraken, handel in drugs en verkeershandhaving. Een groeiende vorm van criminaliteit is cybercrime.

Zorg en veiligheid vullen elkaar aan. Een goede specifieke zorg op maat bevordert de veiligheid in de samenleving. De aanwezigheid van vertrouwen, geborgenheid en gemeenschapszin zijn daarbij belangrijke waarden. We zien het als onze taak om deze waarden te bevorderen.

Dat is voor ons aanleiding om in onze manier van werken het accent van wijkniveau te verleggen naar buurt- en straatniveau en soms portiekniveau. De ervaringen, die we onder meer hebben opgedaan tijdens de Maaltijd van Zeist zijn hierbij onze inspiratiebron.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- Het aantal misdrijven daalt verder globaal met 2,5% per jaar¹.
- Het veiligheidsgevoel wordt gewaardeerd met een 7 of meer (in 2018 6,8).
- Door verbeterde bewustwording krijgen malafide bedrijven geen voet meer aan de grond (ondermijning).
- Verval in criminaliteit en recidive verminderen.

TOPICS PROGRAMMA 5

- **Kaderstellende documenten (Bijlage 2)**
- **Verbonden partijen**
 - Veiligheidsregio Utrecht (VRU)
 - > Zie verder de paragraaf *Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting*.
- **Beleidsindicatoren**
 - Winkeldiefstal
 - Diefstal uit woning
 - Gewelddsmisdrijven
 - Vernieling en beschadiging
 - Verwijzingen Halt
 - Hardekern jongeren
 - > Zie verder bijlage 1 in deel 2 van deze begroting.
- **Investeringen**
 - Geen
- **Risico's**
 - > Zie de paragraaf *Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting*.
- **Reserves en voorzieningen**
 - Egalisatiereserve FLO Brandweer
 - > Zie verder bijlage 4 in deel 2 van deze begroting.

1. Voor de periode 2016 t/m 2019 was het doel een daling 4,2% per jaar; dat hebben we over de jaren 2016, 2017 en 2018 ruimschoots gehaald.

■ WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

We richten ons op de volgende onderwerpen:

1. Ondernijning

Ondernijning is een vorm van criminaliteit waarbij groepen mensen zich onttrekken aan normale legale manieren om geld te verdienen. Het ondermijnt daarmee het normaal functioneren van de samenleving en is een slecht voorbeeld voor anderen. Vaak zijn er criminele samenwerkingsverbanden bij betrokken. Deze 'onderwereld' heeft soms hulp nodig van de 'bovenwereld' op het gebied van vervoer, adressen, huisvesting/vastgoed dan wel contracten/koopovereenkomsten. Verschijningsvormen zijn onder andere: hennepsteelt, witwassen, adresfraude, arbeidsuitbuiting. We willen bewustwording in de samenleving vergroten door:

- Het opstellen van handelingsperspectief voor medewerkers.
- In te zoomen op in ieder geval de volgende branches: autobedrijven en horeca.
- Het ontwikkelen van instrumenten die het makkelijker maken om een vuist te maken tegen malafide bedrijven (verscherping APV, Opiumbeleid).

2. Zorg en veiligheid

Deze thema's zijn steeds meer met elkaar verweven. In het kort: degenen die overlast en criminaliteit veroorzaken, hebben vaak ook een zorgvraag. En een deel van de personen die op meerdere fronten zorg hebben (psychiatrisch/verslaving) kunnen soms zorgen voor overlast en criminaliteit. Doel is om de veiligheid en het welzijn van betrokkenen te verbeteren en de recidivekans te verkleinen.

Persoonsgerichte aanpak

We werken aan een intensivering van de Persoonsgerichte Aanpak (PGA), zowel in de breedte als de diepte. Meer thema's komen in de PGA-structuur, zoals huiselijk geweld, kindermishandeling, personen met verward gedrag, radicalisering en ondernijning. Verder wordt meer scherpte aangebracht in de afspraken over casusregie en de verbinding tussen de actoren in de zorg en de veiligheidsdomeinen.

Uitersten in de samenleving/radicalisering

Het is van belang zo vroeg mogelijk zicht te krijgen op deze bewegingen en groepen, vanuit en religieuze maar ook een (politiek) ideologische visie, en hier preventieve middelen voor in te zetten. De laatste jaren is hier veel in geïnvesteerd en zijn netwerken in kaart gebracht. In 2020 gaan we daarmee door. Er zullen bij diverse organisaties en scholen

OPENBARE ORDE EN VEILIGHEID (BEDRAGEN X € 1.000)	
Lasten	2.186
Baten	207
Saldo	-1.979

'ambassadeurs' komen op het onderwerp, voor wie regelmatig intervisie of voorlichting zal volgen, zodat het onderwerp niet naar de achtergrond verdwijnt.

3. Andere vormen van overlast en criminaliteit

Jongerenoverlast

Dit thema vraagt voortdurend aandacht en verandert steeds in verschijningsvorm. Van vaste groepen op vaste plekken zien we nu jongeren die samen komen op verschillende plaatsen en in verschillend groepsverband. De wijkteams bespreken de diverse jongerengroepen, ook wanneer zij niet voor grote overlast zorgen. Zo blijft er zicht op de groepen en kunnen vroegtijdig stappen worden gezet wanneer het gedrag van de groep in negatieve zin verandert. Wanneer er sprake is van ernstige overlast of crimineel gedrag, maken we met hulp van de politie via een groepsaanpak een plan (regionale 7 stappenplan) om de voortrekkers van de groep te begrenzen en hier maatregelen tegen te nemen. Degenen die een positieve invloed hebben op de groep, stimuleren we in hun rol. Met de partners maken we duidelijke afspraken over rolverdeling en communicatie.

Horecaoverlast

Met name in het weekend tussen 22.30 en 01.00 uur treffen jongeren elkaar op straat (met name omgeving 't Rond) en in omliggende parken en plantsoenen. Dit leidt tot overlast en vervuiling.

Het is van belang om de overlast gevende jongeren uit de anonimiteit te halen. We voeren gesprekken met hen en hun ouders en waar nodig leggen we gebiedsverboden op voor de Horeca. Bij excessen grijpen politie en boa's snel in, met betrokkenheid van ondernemers. We zetten de beschikbare juridische instrumenten effectief in.

Het onderwerp raakt ook het zorgdomein (gezondheid/verslaving/jeugdbeleid).

Woninginbraken, auto inbraken en fietsendiefstal

Het aantal woninginbraken is de laatste zes jaar drastisch gedaald. Van 600 in 2013 naar 250 eind 2018. We blijven inzetten op verdachten (middels PGA) en preventie. We versterken de burgerkracht via Whatsappgroepen veiligheid en lidmaatschap van Waaks!. Met name in buurten waar de burgerkracht nu nog achterloopt. Regelmatig zijn we met onze partners op straat om mensen alert te maken. Data gedreven sturing moet ons verder helpen bij het terugbrengen van deze vormen van criminaliteit.

4. Evenementen, brandweezorg en crisisbeheersing

Evenementen

Zeist bruist, mede vanwege het toenemende aantal evenementen. Organisatoren zijn primair verantwoordelijk voor de orde en veiligheid bij hun evenement. De gemeente informeert de organisatoren goed en tijdig en instrueert hen over alle eisen en verwachtingen. Dit moet ertoe leiden dat eventuele risico's goed in beeld komen. Intensivering van de samenwerking tussen vergunningverleners en handhavers vormen het sluitstuk in de beperking van de risico's. De viering van Koningsdag en de Jaarwisseling vragen toenemende inzet, scherpere en voorbereiding.

Crisisbeheersing en Brandweezorg

Met het programma 'stimulerende preventie' wil de VRU het veiligheidsbewustzijn vergroten van inwoners en instellingen. Zo kunnen zij beter brandgevaarlijke situaties signaleren en brand voorkomen. Met de VRU zoeken we de aansluiting met bijvoorbeeld scholen, evenementen en zorgprofessionals. Daarbij ligt de focus op de verminderd zelfredzamen. Denk aan ouderen die langer zelfstandig thuis wonen.

We gaan de brandweer nog beter faciliteren in haar repressieve taak. Enkele onderwerpen waar we komend jaar mee starten, zijn een hoofdroutekaart en het optimaliseren

van de afstemming met de brandweer over belangrijke ontwikkelingen, zoals evenementen en wegwerkzaamheden die mogelijk invloed kunnen hebben op de aanrijtijd van de brandweer. De brandweer gaat zich actiever richten op het aantrekken en behouden van vrijwilligers.

CRISISBEHEERSING EN BRANDWEER (BEDRAGEN X € 1.000)	
Lasten	5.106
Baten	0
Saldo	-5.106

Bij een incident of ramp is het belangrijk dat de gemeente en partners goed weten wie welke rol heeft.

PROGRAMMA 6 MOBILITEIT IN BEWEGING

We gaan voor een goede, uniforme, duidelijke en herkenbare inrichting van de infrastructuur. Door tijdig het gesprek aan te gaan met buurten en wijken, organisatie en politiek, over de ambities, wensen en uitdagingen die er zijn, werken we gezamenlijk naar een inrichting van de weg waarbij het juiste verkeersgedrag wordt opgeroepen. Over hinderlijk en grensoverschrijdend gedrag ligt een gezamenlijke opgave met de samenleving. Denk aan te hard autorijden, negeren van verkeersborden, geen voorrang verlenen en fietsers op voetpaden. Hierdoor ontstaat een veilige en leefbare woonomgeving.

Om het fietsgebruik te stimuleren gaan we meer aandacht geven aan fietsveiligheid en fietscomfort. En door samen op te trekken met vele Utrechtse gemeenten in U10 werken we aan de mobiliteitsvraagstukken in regionaal verband.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

We willen een leefbaar, veilig en bereikbaar Zeist houden. De basis is het integraal meerjarenprogramma dat inzicht geeft in welke wijken en buurten de komende jaren onderhouds- en vervangingswerkzaamheden noodzakelijk zijn vanuit technisch perspectief.

Door het gesprek aan te gaan met de wijken, organisatie en politiek worden ambities verwoord in een Mobiliteitsplan met een duidelijk uitvoeringsplan voor de komende jaren.

We willen een toegankelijke en fietsveilige buitenruimte bereiken. Veilige oversteeksituaties en eenduidige en duidelijke situaties bij en op rotondes zijn belangrijk om eventuele ongelukken tussen fietsers en gemotoriseerd verkeer te voorkomen.

Snelle fietsverbindingen vormen een goed alternatief voor het woon-werkverkeer. Samenhang en een verbeterd fietsnetwerk zijn dan een voorwaarde. Daar investeren we in.

We investeren in een verbeterd fietsnetwerk

TOPICS PROGRAMMA 6

Kaderstellende documenten (Bijlage 2)

Verbonden partijen

- Coöperatie ParkeerService (CPS)
- > Zie verder de paragraaf *Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting*.

Beleidsindicatoren

- Verkeersongevallen met een motorvoertuig
- Overige vervoersongevallen met een gewone fietser
- > Zie verder bijlage 1 in deel 2 van deze begroting.

Investeringen

- Parkeerinstallaties garages
- Vol-meldinstallaties parkeren
- Centrumplan

Risico's

- > Zie de paragraaf *Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting*.

Reserves en voorzieningen

- Geen

🌿 Comfort bereiken we ook door goede faciliteiten te bieden voor het parkeren van fietsen en het opladen van elektrische fietsen.

■ WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

- Opstellen van een mobiliteitsvisie (auto, fiets, openbaar vervoer, voetganger) met een uitvoeringsplan dat ons handvatten geeft waar de komende jaren aan gewerkt moet worden.
- We gaan bestaande fietspaden verbeteren en onderling verbinden, binnen bestaande subsidiestromen. Het project snelfietsroute (Utrecht USP) – Veenendaal is daar onderdeel van. Het gedeelte tussen de Dolderseweg en de Tolhuislaan van de Paltzerweg in Den Dolder is aangemerkt tot provinciale snelfietsroute en de uitvoering ronden we af in 2020. Tegelijkertijd voeren we onderhoud uit, zodat deze verbinding zowel kwalitatief als qua inrichting op orde is. Het betreft de wegen: 'Paltzerweg', 'Baarnseweg', 'Andreas Foxlaan' en de 'Fornheselaan' (alleen fietspad).
- 🌿 We gaan de Kromme Rijnlaan en de kruising 'Kroosweg-Noord' herinrichten. Ook plaatsen we duurzame verlichting. De voorbereiding is gaande en we verwachten in 2020 klaar te zijn. Er komt een onderzoek naar het veiliger maken van de oversteekplaatsen van de Driebergseweg.
- We stellen een masterplan op voor enkele kernen daar waar zorgen zijn geuit voor verkeer (snelheid) en water

(overlast) dat als leidraad dient voor integrale projecten in de toekomst. Doelstelling is om de meest urgente en verkeersonveilige locaties dit jaar aangepakt te hebben.

- 🌿 We gaan een aantal straten duurzaam inrichten, met aandacht voor groen en infiltratie van regenwater. Bijvoorbeeld herinrichting Costerlaan. De bestaande verharding van de Laan van Beek en Royen (ventweg) is aan vervanging toe. Ook hier kiezen we voor een duurzame inrichting.
- 🌿 We onderzoeken of we het gebruik van elektrische voertuigen kunnen stimuleren door het creëren van meer oplaadpunten of enkele laadpleinen. De huidige werkwijze is vraaggericht, op basis van individuele wensen.
- Er komt een rotonde op de Woudenbergseweg (N224) bij de aansluiting met de Austerlitzseweg ten behoeve van de doorstroming en we onderzoeken hoe de aansluiting van het KNVB –terrein op de Woudenbergseweg moet plaatsvinden. Tevens zal de Austerlitzseweg gerenoveerd worden. Er komen op enkele locaties op deze weg verkeersremmende maatregelen. De voorbereidingen worden nu getroffen. De start van de werkzaamheden staat gepland voor 2020. De provincie is als eigenaar verantwoordelijk.
- De voorbereidingen zijn getroffen voor het verbreden van de kruising van de Utrechtseweg, met de Kromme-Rijnlaan en De Dreef.

VERKEER EN WEGEN	(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten	6.887
Baten	640
Saldo	-6.247

- De vernieuwing van het centrum heeft consequenties voor de verkeersstromen in de omliggende wijken en buurten. In overleg met de bewoners voeren we de nodige verkeersmaatregelen uit. Dit doen we op basis van de wijkverkeersplannen in Lyceumkwartier, Wilhelminapark en Jagerlaan en omgeving.
- In overleg met winkeliers, bewoners en gebruikers van de Slotlaan vindt een verkenning plaats naar de vorm van de pilot waarin de Slotlaan wordt afgesloten.
- Bij het actualiseren van ons parkeerbeleid gaan we gesprekken voeren met de samenleving over specifieke parkeerthema's. We inventariseren in welke wijken er bovenmatig overlast op het gebied van parkeren wordt ervaren. Eventuele knelpunten gaan we samen met de omgeving oplossen. Daarbij wordt ook gekeken naar het multifunctioneel gebruik van de buitenruimte.
- Met Parkeerservice gaan we in gesprek over de mogelijkheden voor het digitaliseren van de vergunningen (uitgifte vindt nu in vorm van vignetten plaats).

PARKEREN	(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten	1.759
Baten	0
Saldo	-1.759

PARKEERBELASTING	(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten	0
Baten	2.867
Saldo	2.867

PROGRAMMA 7 MEEDOEN

Mee kunnen doen is belangrijk voor een goed leven in Zeist. Voor de meeste mensen is dat ook geen probleem. Zij zijn prima in staat hun weg te vinden. Anderen ondervinden belemmeringen door taal, armoede, eenzaamheid en gebrek aan huisvesting. We zorgen dat er samenhang is tussen welzijn, bestaanszekerheid, jeugdzorg en onderwijs.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- Alle kansen bieden voor onderwijs op alle niveaus en voor iedereen.
- Meer laaggeletterden bereiken en mogelijkheid bieden taalvaardiger te worden.
- Inwoners die economisch zelfstandig kunnen leven.
- We zetten in op een inclusieve samenleving.

WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

- **Alle kansen bieden voor onderwijs op alle niveaus en voor ieder kind**
- Goed onderwijs is belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. Daarom investeren we in een goede relatie met het onderwijs in Zeist. We hebben hiervoor een agenda samen met het onderwijs en evalueren en stellen bij wat we bereiken en doen.

- Voor peuters richten we ons op de doorgaande leerlijn en op taal- en ontwikkelingsvraagstukken via voorschoolse educatie. De focus voor komend jaar ligt op het versterken we de samenwerking tussen peuteropvang, onderwijs en jeugdhulp.
- Het Kabinet heeft ervoor gekozen om voorschoolse educatie uit te breiden van 10 naar 16 uur. Samen met de aanbieders van peuteropvang zullen wij deze maatregel per 1 augustus 2020 invoeren.
- In aanvulling op het onderwijs versterken we de kennis en vaardigheid van jongeren via voorlichting (bijvoorbeeld over lover boys, weerbaarheid, eenzaamheid, alcohol en drugs) op scholen. Dit doen we in groepsverband en zo nodig individueel, samen met het onderwijs.
- Leerlingen en hun gezinnen krijgen zo snel en goed mogelijk extra ondersteuning en (jeugd)hulp die nodig is voor het volgen van onderwijs. Hiervoor versterken we samen met het onderwijs de verbinding van jeugdhulp en onderwijs. Volgend jaar komen aanbevelingen die volgen uit een evaluatie van lopende pilots.
- Volgend jaar zijn er geen thuiszitters. We streven naar een gezamenlijk doorbraakbudget met partners.
- Volgend jaar hebben alle jongeren een passende vervolgplaats.
- Hiaten in het onderwijs of dagbesteding ondervangen we op. We organiseren hiervoor aanbod of we lossen ze op met een passende individuele aanpassing op maat.

TOPICS PROGRAMMA 7

■ **Kaderstellende documenten (Bijlage2)**

■ **Verbonden partijen**

- BIGA
- RDWI
- Stichting MeanderOmnium
- > *Zie verder de paragraaf Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting.*

■ **Beleidsindicatoren**

- Jeugdcriminaliteit
- Banen
- Netto arbeidsparticipatie
- Personen met een bijstandsuitkering
- Aantal re-integratie voorzieningen
- Kinderen in armoede
- Jeugdwerkloosheid
- > *Zie verder bijlage 1 in deel 2 van deze begroting.*

■ **Investeringen**

- Geen

■ **Risico's**

- > *Zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting.*

■ **Reserves en voorzieningen**

- Reserve decentralisaties
- > *Zie verder bijlage 4 in deel 2 van deze begroting.*

Meedoen is nog altijd belangrijker dan winnen

■ Meer laaggeletterden bereiken en mogelijkheid bieden taalvaardiger te worden

- Volgend jaar hebben we passende oplossingen gerealiseerd voor de diverse taalvragen en het leervermogen van inwoners die laaggeletterd zijn.

■ Inwoners die economisch zelfstandig kunnen leven

- We zijn alerter op inwoners met (beginnende) financiële problemen en bieden daarbij hulp op maat aan.
- Formulieren voor schulddienstverlening en inkomensondersteuning zijn begrijpelijk, eenduidig en hebben een uitnodigend taalgebruik.

- Volgend jaar focussen we via een nieuwe benadering op begeleiding van inwoners naar werk. Er zijn volgend jaar minder inwoners in de bijstand dan het landelijk gemiddelde.
- Mensen die moeite hebben om mee te doen activeren we naar vrijwilligerswerk of andere manieren van meedoen.
- Regionaal begeleiden we inwoners onder de banenafspraken naar passend werk.

■ We zetten in op een inclusieve samenleving

- We geven uitvoering aan de inclusieagenda Zeist.
- Er komt een gemeentebrede werkplaats om de gemeentelijke organisatie op alle fronten inclusief te laten zijn. Zo kijken we naar website, naar de inzet van mensen met een arbeidsbeperking, hoe we de vergunningverlening verzorgen, taalgebruik, etc.
- In Zeist is een brede bewustwording in gang gezet via 'Meedoen in Zeist'
- Gebouwen zijn beter toegankelijk. We onderzoeken locaties op toegankelijkheid. De aanpassingen stimuleren we via een financiële regeling.
- Er zijn themabijeenkomsten geweest over inclusief onderwijs en inclusieve samenleving.

■ Gesloten systeem sociaal domein

Een groot deel van de budgetten uit dit programma maken deel uit van het gesloten systeem. Onderaan programma 3 is een totaaloverzicht en een toelichting opgenomen.

SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE (BEDRAGEN X € 1.000)	
Lasten	5.026
Baten	28
Saldo	-4.998

INKOMENSREGELINGEN (BEDRAGEN X € 1.000)	
Lasten	28.008
Baten	18.469
Saldo	-9.539

BEGELEIDE PARTICIPATIE (BEDRAGEN X € 1.000)	
Lasten	4.689
Baten	0
Saldo	-4.689

ARBEIDSPARTICIPATIE (BEDRAGEN X € 1.000)	
Lasten	2.623
Baten	9
Saldo	-2.614

PROGRAMMA 8 SAMEN AAN DE SLAG VOOR HET KLIMAAT

We willen in Zeist een zo goed mogelijk leefklimaat om een goed leven voor iedereen mogelijk te maken en te houden. We willen een gemeente zijn waar activiteiten niet ten koste gaan van de aarde zodat we haar in goede staat kunnen doorgeven aan volgende generaties. Om klimaatverandering tegen te gaan schakelen we in Nederland en ook in Zeist over op duurzame energie. Doel is om zo snel mogelijk en uiterlijk in 2050 energieneutraal te zijn: in de gemeente wordt dan evenveel energie duurzaam opgewekt als verbruikt. Voor de eigen organisatie blijven we onverminderd inzetten op energieneutraal in 2030. Zodat we het goede voorbeeld geven, ervaring opdoen en innovatie stimuleren.

Naast het tegengaan van klimaatverandering, willen we ook goed voorbereid zijn op de onvermijdelijke veranderingen in het weer: weersituaties worden extremer. Langdurige droogte wordt opgevolgd door hevige neerslag. Het landelijk Deltaprogramma Ruimtelijk Adaptatie stelt dat iedere gemeente in 2020 beleid dient te hebben met een strategie om in 2050 klimaatbestendig en water-robust ingericht te zijn.

De ambitie voor een groen en gezond leefklimaat zijn beschreven in de Brede Milieu Visie (BMV). We nemen deel aan Samen Duurzaam Zeist (SDZ) en faciliteren deze samenwerkingsorganisatie van inwoners, bedrijven en gemeente.

De energietransitie vraagt een verandering in ons denken en doen. Het is een complexe opgave met nog veel onzekerheden. In de routekaart 'Nieuwe energie voor Zeist' is beschreven op welke actielijnen de gemeente het initiatief neemt en in welk tempo.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

- Heldere informatie voor inwoners over de opgave en de voortgang
- Inwoners verduurzamen hun woning of bedrijf
- Afval per inwoner daalt naar 100 kg per jaar
- Afval scheiden makkelijker en simpeler maken
- Verstevigen van het partnerschap met inwoners en bedrijven
- Concrete zichtbare stappen richting energieneutraal en aardgasloos
- Vaststellen strategie voor klimaatadaptatie

TOPICS PROGRAMMA 8

■ **Kaderstellende documenten (Bijlage 2)**

■ **Verbonden partijen**

- ODRU
- Afval Verwijdering Utrecht (AVU)
- RMN

> Zie verder de paragraaf *Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting.*

■ **Beleidsindicatoren**

- Huishoudelijk restafval
- Hernieuwbare elektriciteit

> Zie verder bijlage 1 in deel 2 van deze begroting.

■ **Investeringen**

- Geen

■ **Risico's**

> Zie de paragraaf *Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting.*

■ **Reserves en voorzieningen**

- Voorziening vervanging riolering
- Voorziening egalisatie afvalstoffenheffing
- Voorziening egalisatie rioolheffing

> Zie verder bijlage 4 in deel 2 van deze begroting.

■ WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Nieuwe Energie

In de routekaart 'Nieuwe Energie voor Zeist' staat op welke manier en in welk tempo we willen werken aan de transitie naar Nieuwe Energie. In 2020 willen we de kaders stellen, verkennende onderzoeken doen en besparing verder stimuleren.

- We bereiden ons voor op de transitie naar aardgasloze wijken door in vijf verschillende buurten/kernen een verkenning uit te voeren (samen met o.a. Stedin, woningcorporaties en Stichting Energie Zeist).
- We leveren onze bijdrage in het samen met andere gemeenten en partners te komen tot afspraken over duurzame opwek in de regio (regionale energiestrategie).
- We ontwikkelen een visie voor de realisatie van zonnevelden en windmolens in Zeist.
- We stimuleren de verduurzaming van woningen, bedrijven en instellingen onder andere door laagdrempelige adviseren te organiseren (MijnGroeneHuis en MijnGroeneBedrijf).
- De opgave raakt ons allemaal. Daarom zoeken we actief de samenwerking met de samenleving.

Klimaatadaptatie

In 2019 zijn de risico's wanneer we niets doen met betrekking tot klimaatverandering in kaart gebracht. We gaan verder met het bepalen van onze ambitie en strategie om uiteindelijk te komen tot een klimaatbestendige en waterrobuuste leefomgeving.

Gemeentelijke organisatie

Op gebied van gemeentelijk vastgoed wordt al enkele jaren gewerkt vanuit een Duurzaam Meerjaren Onderhouds Programma (DMJOP), waarbij regulier onderhoud wordt gecombineerd met verduurzamingskansen. Intussen is een groot deel van ons gemeentelijk vastgoed naar label A of B gebracht en delen we onze aanpak en ervaringen met veel andere gemeenten. De komende periode werken we verder aan de volgende onderdelen:

- Onderzoeken wat nodig is om in 2030 energieneutraal en gasloos te kunnen zijn en deze kansen en aanpak verwerken in een DMJOP 2.0. Hiermee willen we een voorloper zijn en blijven bij de verduurzaming van gemeentelijk vastgoed.
- Huidige data en inzichten, zoals de CO₂-footprint van de gemeentelijke organisatie, inzetten om nog beter te kunnen bijsturen op de verduurzaming.

Naar een duurzame toekomst voor de komende generaties

MILIEUBEHEER	(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten	2.810
Baten	0
Saldo	-2.810

RIOLERING	(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten	3.421
Baten	5.263
Saldo	1.842

Op gebied van inkoop willen we ook op gebied van duurzaamheid het verschil kunnen maken.

- Binnen de regio zijn we betrokken bij de regionale inkoop van energie. Samen onderzoeken we kansen en stimuleren we een zo duurzaam mogelijke regionale inkoop.

Afval

De ambitie is dat inwoners nog maar 100 kg restafval per persoon per jaar hebben. Dit is inclusief grof restafval. In 2018 zaten we op 202 kg restafval / inwoner. De invoering van het nieuwe afvalinzamelingssysteem (omgekeerd inzamelen) draagt bij aan de ambitie.

Er worden diverse bijeenkomsten georganiseerd, o.a. over afvalscheiding

- Samen met Samen Duurzaam Zeist organiseren we een bijeenkomst voor inwoners over afval als grondstof
- We organiseren een bijeenkomst over afvalscheiding en -preventie bij evenementen voor sportverenigingen en culturele organisaties.
- We zijn continu op zoek naar moderne technieken welke ons kunnen ondersteunen bij het schoonhouden van de openbare ruimte. Bijvoorbeeld interactieve prullenbakken.

Omgekeerd inzamelen houdt in dat de manier van inzamelen afvalscheiding aantrekkelijker wordt gemaakt en afval niet scheiden minder aantrekkelijk. Dat kan op verschillende manieren, bijvoorbeeld door mensen een vierde container te geven (voor Plastic verpakkingen, Metalen verpakkingen en Drinkkartons – PMD) en het restafval nog maar eenmaal per maand in te zamelen.

Brede Milieuvisie en Samen Duurzaam Zeist

Samen met inwoners geven we inhoud aan de doelen uit de Brede Milieuvisie.

- Er wordt door Samen Duurzaam Zeist een jaarplan opgesteld waarin per pijler doelen en acties worden beschreven.

AFVAL	(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten	5.625
Baten	7.132
Saldo	1.507

- We rapporteren begin 2020 over de voortgang op de verschillende doelen van de Brede Milieu Visie. Wat is er sinds 2017 bereikt?
- We komen tot een integrale visie op de doorontwikkeling van de natuureducatie taak (o.a. Boswerf, Kinderboerderij, stadslandbouw, etc.).
- We maken een ecologisch beheerplan (zie [programma 2 vitale gemeenschappen](#)).

■ SAMENHANG DUURZAAM LEEFKLIMAAT IN DE BEGROTING 2020

In dit programma staan veel acties vermeld die we als gemeente ondernemen om deze doelen te realiseren. Maar ook in andere programma's in de begroting staan acties die bijdragen aan een duurzame samenleving. Om dit zichtbaar te maken, hebben we deze maatregelen in de diverse programma's van een icoon voorzien (🌿). Hieronder een overzicht van het totaal van de maatregelen.

2. Vitale gemeenschappen

- Samen met partners (terreineigenaren en -beheerders, ondernemers, overheden) versterken en beschermen we de Utrechtse Heuvelrug.
- Een groene leefomgeving is essentieel voor de gezondheid en het welbevinden van onze inwoners, ondernemers en bezoekers. Daarom willen we deze kwaliteit behouden en versterken.

- We willen de goede kwaliteit van de riolering behouden.
- We blijven eigenaren stimuleren om hun monumentale pand te verduurzamen.
- In 2020 gaan we de ecologische waarden inventariseren, zodat we meer ecologische verbindingen en locaties kunnen creëren om de biodiversiteit te versterken.
- Alle plantensoorten zijn belangrijk voor de biodiversiteit. Daarom bestrijden we alleen wat direct de gezondheid schaadt of andere soorten verdringt.
- We hebben de ambitie om zoveel mogelijk hemelwater af te koppelen van de riolering. Hemelwater infiltreert dan bij voorkeur in de bodem.

4. Toekomstbestendig wonen

- Als onze inwoners prettig wonen op een duurzame manier, dan heeft dat positieve effecten op onze economie, zorg, vitale buurten en leefbaarheid.
- We bezien wonen in samenhang met economie, mobiliteit, duurzaamheid en de leefomgeving.
- We vergroten het woningaanbod op duurzame wijze en versterken onze groene en monumentale kwaliteiten.
- We bekijken de woningbehoefte van onze inwoners in combinatie met thema's als duurzaamheid en leefbaarheid.
- Project Geiserlaan is de eerste locatie met een (pilot) omgevingsplan, inclusief aspecten als duurzaamheid.
- We maken elk jaar (prestatie)afspraken met de lokale woningcorporaties over verschillende onderwerpen

Door bewust ecologisch te beheren,
versterken we de biodiversiteit

zoals duurzaamheid, het voorkomen van huisuitzettingen door schulden, wonen en zorg en leefbare buurten.

- We transformeren kantoorpanden naar woningen om versneld meer sociale en middeldure woningen te realiseren.
- We stimuleren het toevoegen van levensloopbestendige woningen binnen buurten en wijken.
- De omgevingsvisie gaat over thema's zoals duurzaamheid en leefbaarheid.
- Onder de Omgevingswet kunnen ook onderwerpen zoals duurzaamheid, veiligheid en leefbaarheid een plek krijgen in de verordening.

6. Mobiliteit in beweging

- Fietsen is een van de duurzaamste vormen van mobiliteit. Om het fietsgebruik te stimuleren gaan we meer aandacht geven aan fietsveiligheid en fietscomfort.
- We geloven dat snelle fietsverbindingen een goed alternatief vormen voor het woonwerkverkeer.
- We gaan de Kromme Rijnlaan en de kruising 'Kroosweg-Noord' herinrichten. Ook plaatsen we duurzame verlichting.

- We gaan een aantal straten duurzaam inrichten, met aandacht voor groen en infiltratie van regenwater.
- We onderzoeken of we het gebruik van elektrische voertuigen kunnen stimuleren door het creëren van meer oplaadpunten of enkele laadpleinen. De huidige werkwijze is vraaggericht, op basis van individuele wensen
- De bestaande verharding van de Laan van Beek en Royen (ventweg) is aan vervanging toe. Ook hier kiezen we voor een duurzame inrichting.
- We onderzoeken of we aanbodgericht laadpalen voor elektrische voertuigen kunnen plaatsen.

9. Economie als versneller

- In samenwerking met vastgoedeigenaren zetten we in op vernieuwing van werklocaties.
- We organiseren ondernemersbijeenkomsten, waaronder diverse themabijeenkomsten (over bijv. veiligheid, duurzaamheid, ondernemerschap).
- We bevorderen lokaal inkopen. Zowel binnen de gemeentelijke organisatie als bij het lokale bedrijfsleven.

PROGRAMMA 9 ECONOMIE ALS VERSNELLER

Zeist is een echte werkgemeente. Met ruim 35.000 arbeidsplaatsen bieden we veel werk voor mensen. De welvaart neemt toe en er is ruimte om te investeren in maatschappelijke voorzieningen. Deze vitale economie draagt bij aan een goed leven in Zeist.

Daarom vinden we het belangrijk om onze economische positie te behouden en te versterken. De wereld om ons heen verandert. Hier zullen we als samenleving op in moeten spelen. Voor onze economie betekent dit dat we ruimte moeten bieden aan economische activiteiten en economische ontwikkelingen. Op deze manier kunnen bestaande bedrijven groeien en nieuwe initiatieven plaats vinden. Zo dragen we er aan bij dat ook in de toekomst mensen in Zeist een goede boterham kunnen verdienen en hier naar tevredenheid kunnen wonen, werken en recreëren.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

Op vijf thema's willen we het verschil maken.

1. Een **wervend vestigingsklimaat** met moderne werklocaties. We zien de voorkeuren van bedrijven veranderen. OV-bereikbaarheid wordt belangrijker. Er is steeds meer vraag naar flexibele bedrijfshuisvesting,

niet alleen bij starters, maar ook bij grote bedrijven. Monofunctionele werklocaties zijn uit de tijd; functiemenging met voorzieningen en wonen zorgt voor levendiger werklocaties. Om voldoende werkgelegenheid te kunnen blijven bieden, moeten we daarom onze werklocaties vernieuwen. Zo kunnen we bedrijven en ondernemers aan Zeist blijven binden.

Citaat uit de Maaltijd van Zeist:

"Er is behoefte aan andere bedrijfslocaties. Vraag en aanbod sluiten niet meer goed op elkaar aan. Ga als gemeente in gesprek met de vastgoedeigenaren, daag hen uit en vraag wat ze nodig hebben."

2. Een **aantrekkelijk centrum**. Het centrum is een van de belangrijkste visitekaartjes van Zeist. De 'huiskamer' van Zeist. Hier zijn voorzieningen, hier is levendigheid en kunnen inwoners en bezoekers recreëren. Een aantrekkelijk centrum draagt bij aan een prettig woon- en werkklimaat. Door verschillende ontwikkelingen (internet, meer vrije tijd) veranderen stads- en dorpscentra steeds meer van aankoopplaatsen naar verblijfplaatsen. Dat zien we ook in Zeist. Winkels verdwijnen, maar horeca en leisure- of vrijetijdskoncepten komen meer in de belangstelling. Ook zien we steeds meer (vraag naar) evenementen. We willen inspelen op deze ontwikkelingen om inwoners en bezoekers en aantrekkelijke huiskamer te bieden.

TOPICS PROGRAMMA 9

■ **Kaderstellende documenten (Bijlage 2)**

■ **Verbonden partijen**

- Geen

■ **Beleidsindicatoren**

- Vestigingen
- Functiemenging
- > Zie verder bijlage 1 in deel 2 van deze begroting.

■ **Investerings**

- Geen

■ **Risico's**

- > Zie de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting.

■ **Reserves en voorzieningen**

- Geen

Citaat uit de Maaltijd van Zeist:

"De wereld verandert, wij moeten meedoen: gemeente, winkeliers en vastgoedeigenaren. De nood is hoog, we moeten snelheid maken met de winkelconcentratie. Een onafhankelijk vastgoedcoördinator is hard nodig."

3. Versterking van de toeristisch-recreatieve sector.

Zeist en de regio trekken veel recreanten en toeristen. Van dichtbij en van verder weg. We hebben veel te bieden: van groen tot erfgoed en van aantrekkelijke horeca tot stedelijke voorzieningen. De bezoekers zorgen voor levendigheid én economische activiteit. Dit draagt bij aan het goede leven in Zeist. Maar zo hebben we ook inkomsten voor instandhouding en onderhoud van onze 'voorzieningen'. Bovendien zorgt het voor werkgelegenheid.

Citaat:

"Ik ben blij met de taskforce recreatie en toerisme. Samenwerking zorgt voor meerwaarde. Het is belangrijk dat iedereen zijn verantwoordelijkheid neemt, gemeente én ondernemers."

4. Krachtige en innovatieve ondernemersnetwerken. Het is een bekende kreet: 'samen kom je verder'. We merken dat dit ook voor ondernemers geldt. Contacten tussen ondernemers onderling leiden tot nieuwe (economische) activiteiten, en dus werkgelegenheid. Ondernemers kunnen in netwerken ook aan maatschappelijke

initiatieven gekoppeld worden. Denk aan sponsoring van cultuur of sport of aan het bieden van kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Citaat uit de Maaltijd van Zeist:

"Het is belangrijk dat de gemeente een verbindende rol speelt tussen ondernemers. Zo komen we als ondernemers makkelijker met elkaar in contact. Uit mijzelf zoek ik niet zo snel contact. Door drukke werkzaamheden geef ik er minder prioriteit aan dan zou moeten."

5. Excellente dienstverlening aan ondernemers. We vragen soms veel aan ondernemers, bijvoorbeeld in de vorm van regelgeving. Deze regels kunnen en/of willen we niet altijd veranderen of aanpassen. Wel kunnen we ondernemers met onze dienstverlening op andere manieren verder helpen en nabijheid tonen. Zo willen we bijdragen aan het prettig (kunnen) ondernemen in Zeist. Een tevreden ondernemer is een goed ambassadeur voor Zeist.

Citaat uit een bedrijfsbezoek:

"Ik ben heel blij met het bedrijfsbezoek door het Ondernemersplein. Hieruit spreekt waardering. Als mkb-ondernemer bied ik met mijn collega's toch veel werkgelegenheid. Dat is belangrijk voor Zeist. Fijn dat dit erkend wordt."

Citaat uit de Maaltijd van Zeist:

"Ga het gesprek aan met ondernemers en vraag wat ze nodig hebben, stel je als gemeente dienstverlenend op!"

■ WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Een wervend vestigingsklimaat met moderne werklocaties

- In samenwerking met vastgoedeigenaren zetten we in op vernieuwing van werklocaties. Dit moet leiden tot minder leegstaande kantoren. Vrijkomende werklocaties laten we niet transformeren naar andere functies, maar naar eigentijdse werklocaties. Hierbij houden we rekening met trends in bedrijfstvastgoed als flexibilisering en behoefte aan goede voorzieningen. Door het bieden van goede locaties, weten we bedrijven beter aan Zeist te binden, wat positief is voor de werkgelegenheid.
- We brengen Zeist actief onder de aandacht als vestigingsplaats. Samen met vastgoedeigenaren en gebruikers werken we hiervoor aan een heldere positionering en profilering van de belangrijkste werklocaties.
- We halen actief de vraag/ behoefte naar werklocaties op bij tenminste 100 ondernemers. Van starters en start-ups tot de al lange tijd gevestigde mkb-er en het grootbedrijf. Hoe beter we de vraag kennen, hoe beter we een verbindende en faciliterende rol kunnen spelen en ondernemers aan Zeist kunnen binden.

Het centrum maken we aantrekkelijker als verblijfsgebied

Een aantrekkelijk centrum

- We investeren in samenwerking met marktpartijen, zoals winkeliers, horecaondernemers, vastgoedeigenaren en marktondernemers. Samen zorgen we voor een aantrekkelijk en levendig centrum, ieder vanuit zijn eigen rol.

Versterking van de toeristisch-recreatieve sector

- We werken met betrokken ondernemers en organisaties aan een sterk netwerk in de toeristisch-recreatieve sector, met partijen uit diverse hoeken: groen, cultuur, erfgoed, regio, horeca, centrum en sport. Het netwerk komt drie

ECONOMISCHE ONTWIKKELING	(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten	750
Baten	0
Saldo	-750

BEDRIJFSLOKET EN BEDRIJFSREGELINGEN	(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten	139
Baten	107
Saldo	-32

■ HOE STAAN WE ERVOOR?

Er is geen eenduidige maatstaf voor de stand van de lokale economie. We kunnen wel verschillende indicatoren aangeven die iets te maken hebben met de economie, al zeggen ze nog weinig over prestaties. Laat staan dat het iets zegt over de gemeentelijke inzet op economie. Daarvoor is de gemeentelijke rol te beperkt. Deze is vooral faciliterend en verbindend. Het zijn de ondernemers en bedrijven die moeten ondernemen.

Om enigszins een beeld te krijgen van de lokale economie, is een aantal cijfers in het overzicht hiernaast opgenomen.

LOKALE ECONOMIE IN CIJFERS	
Aantal bedrijven (2017)	6.310
Arbeidsplaatsen (2018)	36.299
Werkloosheid (2017)	4,7%
Omvang bedrijventerreinen (2018)	78,5 ha (bruto) / 69,9 ha (netto)
Passanten in centrum (schatting op basis van tellingen, 2018)	62.800
Omvang retail (winkels, horeca), gehele gemeente (2018)	109.946 m ²
Leegstand retail	12.329 m ²
Omvang retail centrum	66.548 m ²
Leegstand centrum	9.936 m ²
Keurmerk Veilig Ondernemen	3 (Zeist West, Fornhese, Centrum Den Dolder)

PROGRAMMA 10 MAATSCHAPPELIJK BEWUST FINANCIËEL BELEID

Ons financiële perspectief is veranderd. Voor de nabije toekomst zijn er ontwikkelingen die van grote invloed zijn op het huishoudboekje van de gemeente Zeist. Denk aan de uitbreiding van wet- en regelgeving op onder meer onderwijsvesting, de financiële vertaling van de afschaffing van de hondenbelasting, de samenwerkingstaakstelling binnen het gemeentefonds, de forse korting op het Jeugdzorgbudget en de hoge kosten in het sociaal domein. Dit vraagt om een scherpe aanpak en afweging van ambities en ontwikkelingen. In de kadernota 2020 hebben we afspraken gemaakt op welke wijze we financieel gezond willen blijven. Het jaar 2020 komt in het teken te staan van het realiseren van duurzame financiële stabiliteit. Daarnaast gaan we verder met het doorontwikkelen van onze planning en controldocumenten. We maken ze begrijpelijker en leesbaarder. Tot slot gaan we verder met de voorbereiding op de aanstaande wetswijziging waarin het college van B&W zelf een rechtmatigheidsverklaring moet gaan afgeven in plaats van dat de extern accountant een dergelijk oordeel geeft.

■ WAT WILLEN WE BEREIKEN?

1. Er is goed inzicht in de ambities, ontwikkelingen en beschikbare middelen met als doel om een goede integrale afweging te kunnen maken bij de begroting 2021.
2. We verantwoorden over de rechtmatigheid.

■ WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

1. We maken de ambities en ontwikkelingen inzichtelijk en leggen die tegen de kaders van Financieel Fit aan. Uiteindelijk zal dit resulteren in een helder inzicht van al onze afwegingen tegenover onze beschikbare middelen. De eerste resultaten presenteren we in de kadernota 2021 waarna de Raad bij de begroting 2021 integraal kan afwegen en een besluit kan nemen.
2. Het college is vanaf boekjaar 2021 wettelijk verplicht zelf een oordeel te geven over de rechtmatigheid ('Is de wet- en regelgeving nageleefd?'). De rechtmatigheidsverklaring van ons college zal extern getoetst worden door onze accountant. De interne voorbereiding is al volop gestart. In 2020 willen we al proefdraaien door een dergelijke verklaring af te geven om ervan te leren voor de daadwerkelijke start in 2021.

TOPICS PROGRAMMA 10

■ **Kaderstellende documenten (Bijlage 2)**

■ **Verbonden partijen**

- BghU
 - Gasdistributie Zeist en Omstreken (GZO)
 - BNG
 - Dataland
 - Vitens
- > Zie verder de paragraaf *Verbonden partijen in deel 2 van deze begroting.*

■ **Beleidsindicatoren**

- Geen

■ **Investeringen**

- Geen

■ **Risico's**

- > Zie de paragraaf *Weerstandsvermogen en risicobeheersing in deel 2 van deze begroting.*

■ **Reserves en voorzieningen**

- Vrije reserve
 - Algemene reserve met inkomensfunctie
 - Reserve weerstandsvermogen
 - Reserve meerjarig onderhoud kapitaalgoederen
 - Reserve dekking investeringen
 - Reserve egalisatiesystematiek
 - Reserve integrale ontwikkeling Zeist (RIOZ)
 - RIOZ gelabeld deel Kerckebosch
 - RIOZ gelabeld deel Austerlitz
 - Voorziening risico's
 - Voorziening onderhoud woningen algemene dienst
 - Voorziening dubieuze debiteuren
- > Zie verder *bijlage 4 in deel 2 van deze begroting.*

Begroting 2020

Gemeente Zeist

INHOUDSOPGAVE

LEESWIJZER

INLEIDING

BEGROTING 2020
IN HET KORT

PROGRAMMA'S

BUDGET-
AUTORISATIE

VASTSTELLINGS-
BESLUIT

BIJLAGEN

BEHEER OVERIGE GEBOUWEN EN GRONDEN		(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten		2.490
Baten		1.204
Saldo		-1.286

TREASURY		(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten		100
Baten		440
Saldo		340

OZB WONINGEN		(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten		440
Baten		7.044
Saldo		6.604

OZB NIET-WONINGEN		(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten		219
Baten		4.893
Saldo		4.674

BELASTINGEN OVERIG		(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten		36
Baten		347
Saldo		311

ALGEMENE UITKERING EN OVERIGE UITKERINGEN GEMEENTEFONDS		(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten		0
Baten		99.751
Saldo		99.751

OVERIGE BATEN EN LASTEN		(BEDRAGEN X € 1.000)
Lasten		1.837
Baten		0
Saldo		-1.837

■ UITGANGSPUNTEN FINANCIËEL BELEID

Bij het ramen van de budgetten voor ongewijzigd beleid is het vigerende financiële beleid toegepast. Concreet houdt dit onder meer in:

- De jaarlijkse begroting wordt gepresenteerd in het perspectief van structureel sluitende meerjarenramingen (begrotingsjaar en 3 daarop volgende jaren).
- De begroting is opgezet naar constante prijzen op het prijsniveau van 2020. Dit betekent dat voor de jaren 2021 tot en met 2023 gerekend wordt met hetzelfde prijspeil als in 2020.
- Ter vergelijking zijn in veel tabellen realisatiebedragen over 2018 en begrote bedragen over 2019 opgenomen. De gerealiseerde bedragen 2018 stemmen overeen met de cijfers gebruikt voor de jaarrekening 2018. De begrote bedragen 2019 zijn de actuele budgetten op basis van raadsbesluiten per 1 augustus 2019.
- De prijsindex voor 2020 bedraagt 3,3%.

- De loonkostenindex wordt gebaseerd op de index “prijs overheidsconsumpties / beloning werknemers” van het Centraal Planbureau. Dit is dezelfde index die vroeger door het Rijk werd gehanteerd in de circulaire. Het rijk is gestopt dit in de circulaire te doen en verwijst de gemeenten naar deze index. Bij de berekening van de loonkostenindex wordt ook gekeken naar de toegepaste loonkostenindex in voorgaande jaren (het zogenoemde dakpannensysteem), dat we ook voor de prijsindex hanteren. De loonkostenindex 2020 komt uit op -0,3% en is als volgt berekend:

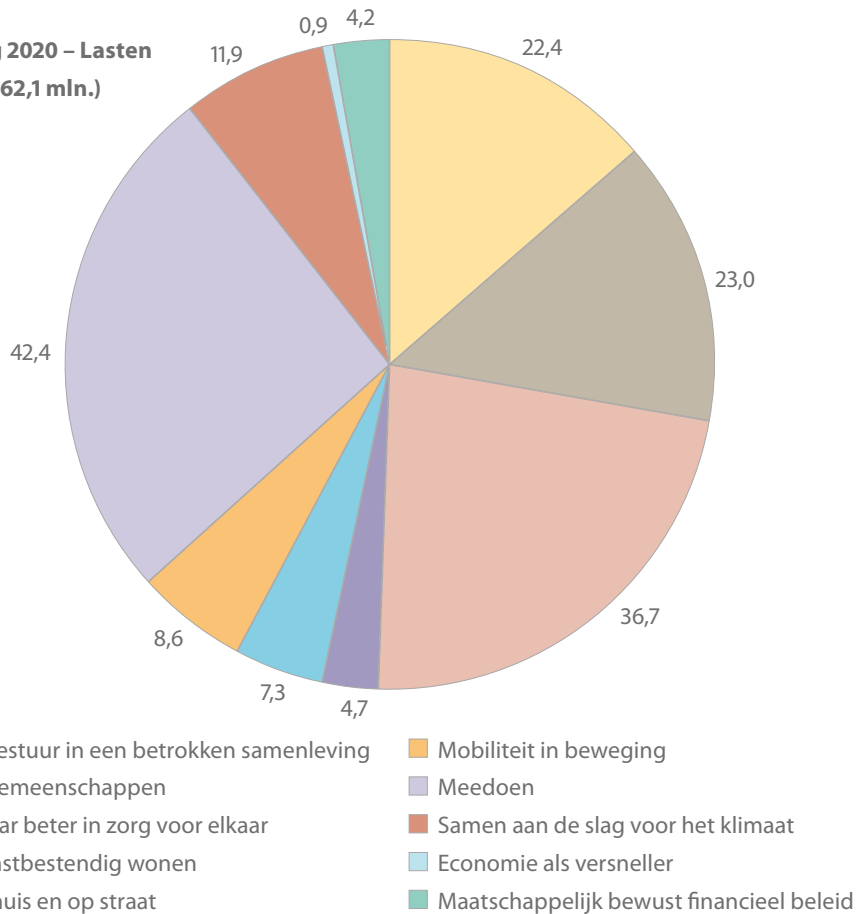
ONTWIKKELING LOONINDEX					
	2016	2017	2018	2019	2020
Index begroting 2016	0,05%				
CPB/mei.circ. 2016	1,90%	1,90%			
Correctie bij begroting 2017	-0,10%				
Index begroting 2017		2,30%			
CPB/mei.circ. 2017	2,30%	2,20%	2,40%		
Correctie bij begroting 2018	0,40%	0,30%			
Index begroting 2018			3,00%		
CEP/mei.circ. 2018	1,80%	3,00%	2,50%	3,00%	
Correctie bij begroting 2019	-0,50%	0,80%	0,10%	0,40%	
Index begroting 2019				3,40%	
CEP/mei.circ. 2019		0,70%	3,10%	2,50%	1,90%
Correctie bij begroting 2020		-2,30%	0,60%	-0,50%	-2,20%
Index begroting 2020					-0,30%

- Op de te verstrekken subsidies is eveneens de prijsindex van 3,3% toegepast.
- In de begroting 2020 zijn de gevolgen van de meicirculaire verwerkt.
- Het percentage voor de renteomslag is 0,8%. Dit percentage wordt toegepast op alle activa in de gemeentelijke begroting, met uitzondering van de grondexploitaties (1,01%). Meer informatie hierover is te vinden in de paragraaf Financiering in deel 2 van deze begroting.
- In de meerjarenbegroting is jaarlijks € 386.000 gereserveerd voor onvoorziene ontwikkelingen en manifest wordende risico's.
- Een aantal tarieven c.q. gemeentelijke belastingen is aangepast met de door de raad vastgestelde prijsindex van 3,3%. Voor een aantal tarieven geldt 100% kosten-dekkendheid, en voor weer andere tarieven gelden bijzondere afspraken. Per tarief wordt de ontwikkeling weergegeven in de paragraaf Lokale heffingen in deel 2 van deze begroting.
- De overheadkosten van de gemeente zijn zichtbaar in een specifiek collegeproduct: ondersteuning organisatie (programma 1 Goed bestuur in een betrokken samenleving). Dit betekent dat bij de overige programma's de lasten exclusief deze overheadkosten zijn opgenomen.
- Het financiële startperspectief van de begroting 2020 is gelijk aan het eindperspectief van de besluitvorming bij de kadernota 2020.

TOTALE BEGROTING

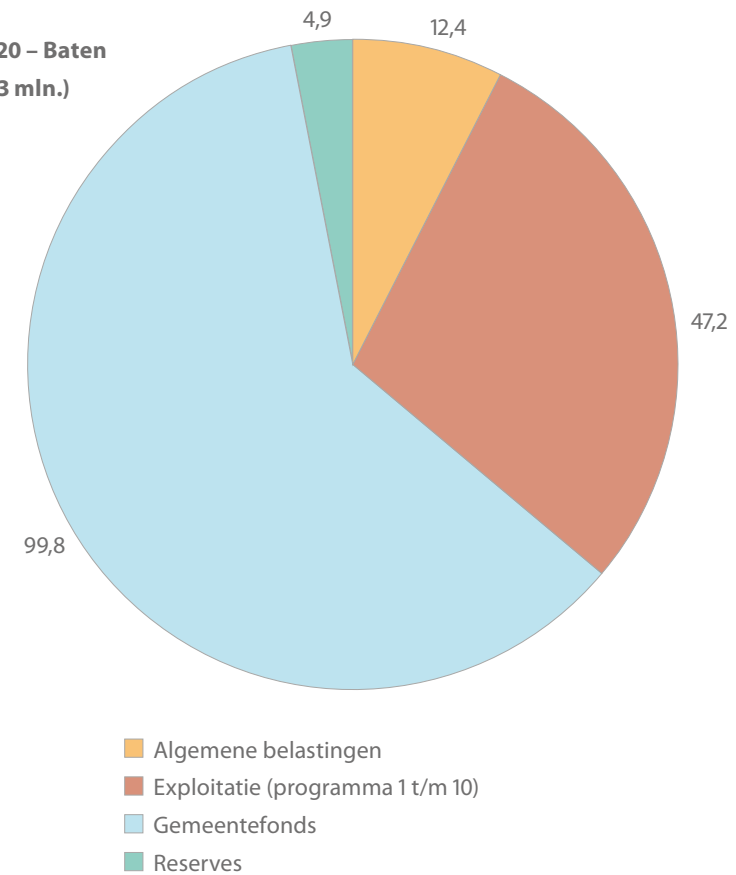
De verdeling van de totale lasten in 2020 (€ 162,1,0 mln.) over de programma's is opgenomen in onderstaande grafiek.

Begroting 2020 – Lasten
(Totaal € 162,1 mln.)

In onderstaande grafiek is te zien hoe de totale lasten 2020 worden gedekt.

Begroting 2020 – Baten
(Totaal € 164,3 mln.)

■ Algemene lokale heffingen

Onder de algemene lokale heffingen vallen de onroerend-zaakbelasting, hondenbelasting, toeristenbelasting en precario. Deze worden verder toegelicht in de paragraaf Lokale heffingen in deel 2 van deze begroting.

■ Exploitatie (programma's 1 t/m 10)

Uit de exploitatie volgen ook baten.
Zie hiervoor de programma's 1 t/m 10.

■ Gemeentefonds

De meerjarenbegroting 2020 is, net als voorgaande jaren en conform de richtlijn van onze toezichthouder, gebaseerd op de uitkomst van de meicirculaire 2019 van het gemeentefonds. Over de uitkomst van de meicirculaire is de gemeenteraad van Zeist begin juli 2019 geïnformeerd met [raadsinformatiebrief nummer 19.102](#).

■ Exploitatie- en financieel resultaat

De ramingen van de per saldo benodigde budgetten voor uitvoering van de programma's 1 t/m 10 zijn weergegeven in onderstaande tabel. Dit saldo wordt het exploitatiesaldo genoemd. Voor inzicht in de ontwikkeling van het saldo zijn ook de saldi van de jaarrekening 2018 en de lopende begroting 2019 (peildatum 1 augustus 2019) weergegeven.

In het onderstaande exploitatieresultaat zijn de coalitiemiddelen nog als een stelpost opgenomen. Bij inzet van deze stelpost ten behoeve van het begrotingssaldo verandert het resultaat naar – € 2.791 mln.

EXPLOITATIERESULTAAT							(BEDRAGEN X € 1.000)
Programma	2018 realisatie	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	
1 Goed bestuur in betrokken samenleving	-18.731	-22.566	-20.347	-20.425	-20.556	-20.583	
2 Vitale gemeenschappen	-18.661	-21.616	-20.038	-18.945	-18.526	-18.107	
3 Merkbaar beter in zorg voor elkaar	-34.727	-34.889	-36.309	-36.266	-36.670	-37.422	
4 Toekomstbestendig wonen	-1.265	739	136	658	694	693	
5 Veilig thuis en op straat	-6.688	-7.128	-7.085	-7.056	-7.064	-7.128	
6 Mobiliteit in beweging	-3.325	-5.701	-5.139	-5.080	-5.066	-5.025	
7 Meedoen	-24.834	-24.679	-23.542	-22.999	-22.930	-22.915	
8 Samen aan de slag voor het klimaat	-234	-1.191	539	575	579	580	
9 Economie als versneller	-565	-939	-451	-451	-453	-453	
10 Maatschappelijk bewust financieel beleid	106.205	105.586	108.557	109.508	108.660	110.572	
Totaal	-2.825	-12.384	-3.679	-481	-1.332	212	

Na het verwerken van de begrote stortingen in en onttrekkingen aan reserves wordt vanuit het exploitatieresultaat het financieel resultaat berekend. Dit financieel resultaat vormt het begrotingssaldo van de begroting 2020.

Uit onderstaande tabel blijkt dat in de jaren 2020 tot en met 2023 (planperiode) per saldo € 7,0 miljoen wordt onttrokken aan het vermogen (de reserves) van de gemeente Zeist.

SALDO VAN DE BEGROTING		(BEDRAGEN X € 1.000)				
Omschrijving	2018 realisatie	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting
Begrotingsresultaat voor mutaties	-2.825	-12.384	-3.679	-481	-1.332	212
Storting in Reserves (-)	-29.218	-9.899	-6.596	-6.953	-7.314	-8.395
Onttrekking aan Reserves (+)	31.823	22.715	11.552	8.922	9.547	6.228
Saldo	-220	432	1.277	1.488	901	-1.955
Inzet stelpost coalitiemiddelen			888	888	888	888
Beschikbaar saldo			2.165	2.376	1.789	-1.067

BUDGETAUTORISATIE

INLEIDING

In dit hoofdstuk treft u de budgetten aan, zoals de raad die kaderstellend autoriseert. In overeenstemming met het dualisme, stelt de raad de budgetten op programmaniveau vast, de lasten en de baten. Het gaat dan om de exploitatiebudgetten en de investeringsbudgetten. De raad autoriseert de budgetten voor 2020 via deze begroting. Binnen deze budgetten is het college geautoriseerd de begroting uit te voeren. Het college kan binnen het kader van de programma-budgetten zelf de onderverdeling in de budgetten per product vaststellen en indien nodig wijzigen. Wanneer de budgetten op programmaniveau wijzigen (ook als baten en lasten budgetneutraal stijgen of dalen), ligt de bevoegdheid bij de raad.

De rapportages en verantwoording kennen eenzelfde verdeling: programmaniveau voor de raad, productniveau voor het college. Dat in deze begroting en in de rapportages de informatie gebundeld (op product- en programmaniveau) is opgenomen, verandert niets aan de formele (budgettaire) bevoegdheden van raad en college.

AUTORISATIE EXPLOITATIEBUDGETTEN PER PROGRAMMA

De lasten en baten (beide per programma) in de kolom 2020 vormen de kaderstellende budgetten voor de uitvoering van

deze begroting. De lasten en baten in latere jaren zijn ter informatie opgenomen, zodat duidelijk is hoe het bestaande beleid zich financieel meerjarig vertaalt. De formele autorisatie en dus de mogelijkheid deze meerjarige budgetten te gebruiken vindt niet plaats in de begroting 2020. Die volgt bij latere begrotingen.

In het onderstaande overzicht zijn de coalitiemiddelen nog als een stelpost opgenomen. Bij inzet van deze stelpost ten behoeve van het begrotingssaldo verandert het totaal van de lasten naar € 162,154 mln.

EXPLOITATIEBUDGETTEN PER PROGRAMMA – LASTEN		(BEDRAGEN X € 1.000)			
Programma	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	
1 Goed bestuur in betrokken samenleving	22.440	22.518	22.649	22.676	
2 Vitale gemeenschappen	23.059	22.086	21.672	21.256	
3 Merkbaar beter in zorg voor elkaar	36.663	36.620	37.024	37.776	
4 Toekomstbestendig wonen	4.669	4.097	4.059	4.060	
5 Veilig thuis en op straat	7.292	7.263	7.272	7.336	
6 Mobiliteit in beweging	8.646	8.587	8.573	8.532	
7 Meedoen	42.406	41.862	41.793	41.778	
8 Samen aan de slag voor het klimaat	11.856	12.066	12.319	12.585	
9 Economie als versneller	889	889	891	891	
10 Maatschappelijk bewust financieel beleid	5.122	4.020	4.093	3.293	
Totaal budget lasten	163.042	160.008	160.345	160.183	

EXPLOITATIEBUDGETTEN PER PROGRAMMA – BATEN		(BEDRAGEN X € 1.000)			
Programma	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting	
1 Goed bestuur in betrokken samenleving	2.093	2.093	2.093	2.093	
2 Vitale gemeenschappen	3.021	3.141	3.146	3.149	
3 Merkbaar beter in zorg voor elkaar	354	354	354	354	
4 Toekomstbestendig wonen	4.805	4.755	4.753	4.753	
5 Veilig thuis en op straat	207	207	208	208	
6 Mobiliteit in beweging	3.507	3.507	3.507	3.507	
7 Meedoen	18.864	18.863	18.863	18.863	
8 Samen aan de slag voor het klimaat	12.395	12.641	12.898	13.165	
9 Economie als versneller	438	438	438	438	
10 Maatschappelijk bewust financieel beleid	113.679	113.528	112.753	113.865	
Totaal budget baten	159.363	159.527	159.013	160.395	
Totaal exploitatieresultaat (baten -/- lasten)	-3.679	-481	-1.332	212	

In het bovenstaande overzicht zijn de coalitiemiddelen nog als een stelpost opgenomen. Bij inzet van deze stelpost ten behoeve van het begrotingssaldo verandert het exploitatieresultaat naar – € 2,791 mln.

Behalve de baten en lasten per programma, autoriseert de raad eveneens de in deze begroting opgenomen stortingen en onttrekkingen aan reserves. De stortingen en onttrekkingen aan de reserves vallen binnen de kaders die de raad over deze reserves heeft vastgesteld.

SALDO VAN DE BEGROTING		(BEDRAGEN X € 1.000)				
Omschrijving	2018 realisatie	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting
Begrotingsresultaat voor mutaties	-2.825	-12.348	-3.679	-481	-1.332	212
Storting in Reserves (-)	-29.218	-9.899	-6.596	-6.953	-7.314	-8.395
Onttrekking aan Reserves (+)	31.823	22.715	11.552	8.922	9.547	6.228
Saldo	-220	432	1.277	1.488	901	-1.955
Inzet stelpost coalitiemiddelen			888	888	888	888
Beschikbaar saldo			2.165	2.376	1.789	-1.067

AUTORISATIE INVESTERINGEN

De raad autoriseert de geplande investeringen voor 2020. De investeringen van de latere jaren zijn ter informatie bijgevoegd. Het grootste deel van de geplande investeringen zijn vervangingsinvesteringen. De rente- en afschrijvingslasten van deze investeringen maken deel uit van de exploitatiebudgetten en zijn daarmee van dekking voorzien. Uitgaven

voor onderhoud (soms net zo omvangrijk als investeringen) mogen niet worden geactiveerd en zijn volledig opgenomen in de exploitatie. Investerings ten behoeve van de onderwĳshuisvesting worden jaarlijks separaat via het Strategisch Huisvestingsplan aan de raad voorgelegd. De dekking van deze investeringen wordt gevormd door de bestemmingsreserve Huisvestingsvoorzieningen onderwijs.

(VERVANGINGS)INVESTERINGEN		(BEDRAGEN X € 1.000)			
		2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting
Investeringsbedragen					
Topkrediet vervangingsbudget auto's	U	0	0	128	104
Vervangen Gemeentehuis meubilair	U	0	0	0	723
Totaal Goed bestuur in een betrokken samenleving		0	0	128	827
Vervangen topplaag veld 1 Saestum	U	54	0	0	0
Verv Slot/blikkenb Toplaag Kunstgrasveld	U	0	0	181	0
Totaal Vitale gemeenschappen		54	0	181	0
Progr. sociaal en leefbaar Kerckebosch	U	82	0	0	0
Progr. sociaal en leefbaar Kerckebosch	I	-82	0	0	0
Totaal Toekomstig bestendig wonen		0	0	0	0
Parkeerinstallaties garages	U	0	0	91	0
Vol-meldinstallaties parkeren	U	0	0	0	101
Totaal Mobiliteit in beweging		0	0	91	101
Totaal investeringen		54	0	400	928

VASTSTELLINGSBESLUIT

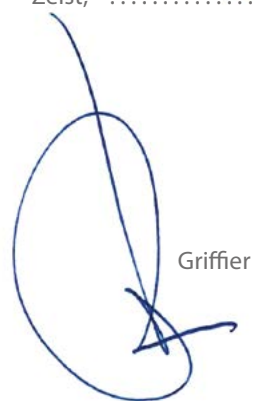
De Raad van de gemeente Zeist,
gezien vorenstaande begroting over het jaar 2020 van haar gemeente;

gelet op artikel 191 van de Gemeentewet,

besluit

deze Programmabegroting vast te stellen.

Zeist, 12 november 2019 (datum)

Griffier

Voorzitter

BIJLAGE 1

EXPLOITATIE PER PROGRAMMA EN TOELICHTING OP BUDGETTEN

PROGRAMMA 1 GOED BESTUUR IN EEN BETROKKEN SAMENLEVING

De kosten voor het product Bestuur waren in 2018 incidenteel hoger door een extra toevoeging aan de voorziening voor pensioenen van (voormalig) wethouders als gevolg van de lage rekenrente die wettelijke moet worden toegepast.

Bij het product Burgerzaken zijn de opbrengsten in 2019 verlaagd op basis van de besluitvorming bij de eerste bestuur rapportage. Daarnaast zijn er in 2019 extra lasten toegekend voor het uitvoeren van diverse onderdelen van de Maaltijd van Zeist.

Bij het product Ondersteuning organisatie is in 2019 sprake van extra incidentele lasten als gevolg van meegenomen resterende werkzaamheden uit 2018: onderhoud panden, ICT (egalisatiesystematiek), en de fiscale nacalculatie van de grondexploitatie Beukbergen. Om dezelfde redenen waren in 2018 de lasten juist lager uitgevallen.

EXPLOITATIE PROGRAMMA 1		(BEDRAGEN X € 1.000)					
Lasten/Baten/Saldo per product		2018 realisatie	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting
Bestuur	L	5.094	4.434	4.343	4.342	4.345	4.345
	B	1	0	0	0	0	0
	S	-5.093	-4.434	-4.343	-4.342	-4.345	-4.345
Burgerzaken	L	2.829	3.043	2.651	2.719	2.784	2.821
	B	1.353	1.139	1.419	1.419	1.419	1.419
	S	-1.476	-1.904	-1.232	-1.300	-1.365	-1.402
Ondersteuning organisatie	L	12.687	16.886	15.446	15.457	15.520	15.510
	B	525	658	674	674	674	674
	S	-12.162	-16.228	-14.772	-14.783	-14.846	-14.836
Programma Goed bestuur in een betrokken samenleving	L	20.610	24.363	22.440	22.518	22.649	22.676
	B	1.879	1.797	2.093	2.093	2.093	2.093
	S	-18.731	-22.566	-20.347	-20.425	-20.556	-20.583

PROGRAMMA 2 VITALE GEMEENSCHAPPEN

De lasten van het product Onderwijshuisvesting kennen per jaar een wisselend verloop. Dit komt omdat de kapitaallasten (rente en afschrijving van investeringen) en de uitgaven voor onderhoud een jaarlijks wisselend niveau hebben. Deze (wisselende) lasten worden afgerekend met de reserve onderwijshuisvesting.

Bij het product Sportbeleid en activering is er vanaf 2019 sprake van stijgende lasten voor de combinatiefunctio- narissen.

Bij het product Sportaccommodaties zijn de kosten in 2018 relatief laag geweest op het gebied van onderhoudskosten en kapitaallasten van investeringen.

Deze kosten worden in latere jaren alsnog gemaakt en het voordeel is dan ook conform raadsbesluit toegevoegd aan diverse reserves. De begrote lasten van de jaren 2019 tot en met 2023 laten om dezelfde reden een wisselend verloop zien. De kapitaallasten en onderhoudskosten wisselen per jaar en worden afgerekend met de daarvoor bestemde reserves.

De lasten van het product Cultureel erfgoed omvatten ook de kapitaallasten en onderhoudskosten van het Slot en de Oude begraafplaats. Deze kosten kennen een door de jaren heen wisselend niveau en worden, voor wat betreft onder- houd, afgerekend met een daarvoor bestemde reserve.

In 2018 en vooral in 2019 zijn de lasten voor het product Openbaar groen en (openlucht) recreatie incidenteel hoger vanwege de aanpak van het groen rond het winkelcentrum

EXPLOITATIE PROGRAMMA 2		(BEDRAGEN X € 1.000)					
Lasten/Baten/Saldo per product		2018 realisatie	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting
Onderwijshuisvesting	L	4.138	3.141	3.680	3.198	3.134	3.078
	B	549	102	105	105	105	105
	S	-3.589	-3.039	-3.575	-3.093	-3.029	-2.973
Sportbeleid en activering	L	721	844	897	855	855	855
	B	2	0	0	0	0	0
	S	-719	-844	-897	-855	-855	-855
Sportaccommodaties	L	3.468	3.965	4.387	3.726	3.557	3.579
	B	1.086	1.173	1.187	1.187	1.187	1.187
	S	-2.382	-2.792	-3.200	-2.539	-2.370	-2.392
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	L	2.741	3.004	2.949	2.949	2.949	2.949
	B	11	0	0	0	0	0
	S	-2.730	-3.004	-2.949	-2.949	-2.949	-2.949
Musea	L	39	0	0	0	0	0
	B	0	0	0	0	0	0
	S	-39	0	0	0	0	0
Cultureel erfgoed	L	1.153	2.232	1.065	1.433	1.311	939
	B	441	497	548	548	548	548
	S	-712	-1.735	-517	-885	-763	-391
Media	L	1.599	1.518	1.568	1.568	1.568	1.568
	B	0	0	0	0	0	0
	S	-1.599	-1.518	-1.568	-1.568	-1.568	-1.568

Kerckebosch. Deze kosten zijn gedekt uit het voor Kerckebosch gelabelde deel van het RIOZ. Daarnaast zijn in 2019 en 2020 extra lasten begroot in het kader van het bomenbeheerplan, die worden gedekt uit het Bomenfonds. De lasten van het product Begraafplaats laten een wisselend verloop zien. Dit komt door wisselende bedragen voor onderhoud en kapitaallasten over de jaren heen. Voor wat betreft onderhoudskosten worden niet gemaakte kosten deze doorgeschoven naar volgende jaren via de daarvoor bestemde reserve. Vanaf 2020 nemen zowel de baten als de lasten toe vanwege de bouw van het crematorium.

EXPLOITATIE PROGRAMMA 2 (VERVOLG)				(BEDRAGEN X € 1.000)			
Lasten/Baten/Saldo per product		2018 realisatie	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	L	5.254	6.001	5.002	4.855	4.796	4.788
	B	57	26	39	44	49	52
	S	-5.197	-5.975	-4.963	-4.811	-4.747	-4.736
Volksgezondheid	L	2.136	2.382	2.450	2.451	2.397	2.399
	B	0	0	0	0	0	0
	S	-2.136	-2.382	-2.450	-2.451	-2.397	-2.399
Begraafplaatsen en crematoria	L	446	1.078	1.061	1.051	1.105	1.101
	B	888	751	1.142	1.257	1.257	1.257
	S	442	-327	81	206	152	156
Programma Vitale gemeenschappen	L	21.695	24.165	23.059	22.086	21.672	21.256
	B	3.034	2.549	3.021	3.141	3.146	3.149
	S	-18.661	-21.616	-20.038	-18.945	-18.526	-18.107

PROGRAMMA 3 MERKBAAR BETER IN ZORG VOOR ELKAAR

In de meerjarenbegroting 2020 – 2023 zijn de kosten voor In de meerjarenbegroting 2020 – 2023 zijn de kosten voor deze zorgproducten zo reëel mogelijk geraamd. De meerjarenbegroting 2020 – 2023 ligt dan ook grotendeels in lijn met de realisatie in 2018. Wel heeft er, ten opzichte van de vorige begroting, een verschuiving plaatsgevonden tussen de producten onderling, met name tussen Maatwerkdienstverlening 18- en Geëscaleerde zorg 18-. Uit bestudering van de definities van de producten bleek dat er een andere onderverdeling gemaakt moest worden. Er heeft ook, door samenvoeging van budgetten, een verschuiving plaatsgevonden tussen de producten Wijkteams en Samenkracht en burgerparticipatie (Programma Meedoen).

Voorafgaand aan de decentralisaties van 2015 heeft de gemeenteraad van Zeist besloten om 5% van de beschikbare middelen per decentralisatie beschikbaar te stellen voor innovatie en 4% aan te houden als onvoorzien. Aanvankelijk was dit een besluit voor drie jaar, in 2017 is besloten dit met twee jaar te verlengen. Vanaf 2020 zijn de budgetten voor onvoorzien en innovatie niet meer opgenomen in deze begroting en zijn de financiële middelen toegevoegd aan de reguliere zorgbudgetten. In het najaar van 2019 zal een voorstel worden gedaan voor een nieuw te vormen innovatie- / preventiebudget.

EXPLOITATIE PROGRAMMA 3		(BEDRAGEN X € 1.000)					
Lasten/Baten/Saldo per product		2018 realisatie	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting
Wijkteams	L	4.774	5.062	5.619	5.610	5.612	5.612
	B	5	14	14	14	14	14
	S	-4.769	-5.048	-5.605	-5.596	-5.598	-5.598
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	L	1.203	1.426	1.571	1.571	1.572	1.572
	B	19	0	0	0	0	0
	S	-1.184	-1.426	-1.571	-1.571	-1.572	-1.572
Maatwerkdienstverlening 18+	L	12.050	12.153	11.967	12.150	12.349	13.051
	B	693	340	340	340	340	340
	S	-11.357	-11.813	-11.627	-11.810	-12.009	-12.711
Maatwerkdienstverlening 18-	L	11.308	12.969	11.752	11.535	11.736	11.786
	B	0	0	0	0	0	0
	S	-11.308	-12.969	-11.752	-11.535	-11.736	-11.786
Geëscaleerde zorg 18+	L	17	193	143	143	144	144
	B	0	0	0	0	0	0
	S	-17	-193	-143	-143	-144	-144
Geëscaleerde zorg 18-	L	6.115	3.440	5.611	5.611	5.611	5.611
	B	23	0	0	0	0	0
	S	-6.092	-3.440	-5.611	-5.611	-5.611	-5.611
Programma Merkbaar beter in zorg voor elkaar	L	35.467	35.243	36.663	36.620	37.024	37.776
	B	740	354	354	354	354	354
	S	-34.727	-34.889	-36.309	-36.266	-36.670	-37.422

De Raad heeft op 9 juli 2019, bij behandeling van de Kadernota 2020, besloten het “gesloten systeem Sociaal domein” nog drie jaar voort te laten bestaan. Dat betekent dat financiële mee- en tegenvallers worden verrekend met de bestemmingsreserve.

Het is niet langer mogelijk om de lasten voor Jeugdhulp en Wmo voor hetzelfde totaalbedrag te begroten als wat wordt ontvangen van het Rijk. Daarvoor zijn er twee redenen: 1) De lasten zijn gestegen en de oude integratie-uitkering zou niet meer toereikend zijn; 2) Sinds 2019 is de integratie-uitkering opgegaan in de algemene uitkering en daardoor niet meer te herleiden.

PROGRAMMA 4 TOEKOMSTBESTENDIG WONEN

De lasten van het product Ruimtelijke ordening zijn in 2019 hoger begroot vanwege verwachte kosten voor de invoering van de omgevingswet. De lasten in 2018 waren hoger omdat aan dit product toen nog (ten onrechte) de uren voor omgevingsvergunningen werden toegerekend. En ook in dit jaar werden extra kosten gemaakt voor de invoering van de omgevingswet.

De lasten van het product Grondexploitatie betreffen alleen de toegerekende uren voor de algemene werkzaamheden voor deze taak. De specifieke kosten en opbrengsten van de grondexploitatieprojecten worden conform BBV toegerekend aan de balans (onderhanden werk) en zijn daarom niet zichtbaar in dit product. Voor de lasten en baten van de grondexploitatieprojecten is het door de raad vastgestelde MPSO 2019 (meerjaren perspectief stedelijke ontwikkeling) het financieel kader. Voor verdere toelichting zie ook de paragraaf Grondbeleid.

Het product Wonen en bouwen bevat twee onderdelen. Enerzijds vallen hieronder de ruimtelijke projecten. Deze projecten kennen een zeer wisselend niveau van baten en lasten. De begrote baten en lasten van deze projecten worden begroot op basis van raadsbesluiten en door de raad goedgekeurde (begrotings)wijzigingen. In 2018 waren er lasten en baten voor het project De Clomp, Geiserlaan (voorziening voor het tekort op de grondexploitatie), Beukbergen (afroning grondexploitatie), Austerlitz (grondopbrengst Austerlitz Noord en voorziening voor het

EXPLOITATIE PROGRAMMA 4		(BEDRAGEN X € 1.000)					
Lasten/Baten/Saldo per product		2018 realisatie	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting
Ruimtelijke ordening	L	2.513	1.142	763	762	764	764
	B	62	158	149	149	149	149
	S	-2.451	-984	-614	-613	-615	-615
Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	L	240	364	363	364	365	365
	B	8	0	0	0	0	0
	S	-232	-364	-363	-364	-365	-365
Wonen en bouwen	L	3.849	3.387	3.543	2.971	2.930	2.931
	B	5.267	5.474	4.656	4.606	4.604	4.604
	S	1.418	2.087	1.113	1.635	1.674	1.673
Programma Toekomstbestendig wonen	L	6.602	4.893	4.669	4.097	4.059	4.060
	B	5.337	5.632	4.805	4.755	4.753	4.753
	S	-1.265	739	136	658	694	693

tekort op de grondexploitatie) en de aanpak van de Dorpsstraten. In 2019 staan er lasten en baten begroot voor De Clomp, Dijnselburg, Austerlitz (grondopbrengst Austerlitz Noord) en het Hofje van Zeist (Dalweg). In 2020 zijn baten en lasten begroot voor De Clomp en het Hofje van Zeist. Voor de jaren van 2021 zijn geen baten en lasten verwacht vanuit de vastgestelde lopende ruimtelijke projecten.

Anderzijds bevat het collegeproduct de lasten en baten voor de omgevingsvergunningen. De lasten zijn hier relatief constant, alleen de hernieuwde urentoerekening vanaf de begroting 2019 zorgt voor een verschil ten opzichte van 2018. De baten van de leges omgevingsomgeving worden relatief constant begroot, maar zijn in werkelijkheid (sterk) wisselend. In 2018 was de opbrengst lager dan begroot. Deze verschillen in de realisatie worden opgevangen via een egalisatiereserve.

PROGRAMMA 5 VEILIG THUIS EN OP STRAAT

De lasten op het product Crisisbeheersing en brandweer zijn afgestemd op de meerjarige begroting van de VRU (Veiligheids Regio Utrecht).

In 2018 waren de lasten iets lager op het product Openbare orde en veiligheid. Dit kwam door het niet volledig benutten van de middelen voor wijkgericht werken. Conform afspraak met de raad zijn de resterende budgetten meegenomen naar 2019 (egalisatiesystematiek), waardoor in 2019 juist een iets hoger budget staat.

EXPLOITATIE PROGRAMMA 5		(BEDRAGEN X € 1.000)					
Lasten/Baten/Saldo per product		2018 realisatie	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting
Crisisbeheersing en brandweer	L	4.804	4.940	5.106	5.077	5.082	5.146
	B	78	0	0	0	0	0
	S	-4.726	-4.940	-5.106	-5.077	-5.082	-5.146
Openbare orde en veiligheid	L	2.057	2.389	2.186	2.186	2.190	2.190
	B	95	201	207	207	208	208
	S	-1.962	-2.188	-1.979	-1.979	-1.982	-1.982
Programma Veilig thuis en op straat	L	6.861	7.329	7.292	7.263	7.272	7.336
	B	173	201	207	207	208	208
	S	-6.688	-7.128	-7.085	-7.056	-7.064	-7.128

PROGRAMMA 6 MOBILITEIT IN BEWEGING

De opbrengst van het product Parkeerbelasting was in 2018 lager dan oorspronkelijk begroot. Bij de tweede bestuursrapportage 2018 was een melding gedaan van een lagere opbrengst van circa € 150.000,-.

Bij het product Verkeer en wegen was in 2018 sprake van lagere uitgaven dan begroot. De belangrijkste redenen waren het ritme van de vervangingsinvesteringen. De rente en afschrijving zijn de eerste jaren lager dan het begrote meerjarig gemiddelde, het restant wordt gespaard in de reserve SFI/VIS investeringen openbare ruimte. Vanaf 2019 worden de begrote lasten van dit product hoger dan in de jaren ervoor vanwege de rente en afschrijving van de inrichting van het centrum (dekking via de reserve SFI/VIS investeringen openbare ruimte) en vanwege de wijziging in de urentoerekening vanaf 2019. Tenslotte zijn in 2019 de budgetten eenmalig verhoogd voor de afronding van de buitenruimte op Beukbergen en de acties rond de verkeerssituatie in het centrum.

Bij het product Parkeren kennen de lasten kleine schommelingen tussen de jaren door de jaarlijks wisselende kosten van onderhoud aan de garages en het verloop van rente en afschrijvingen van gedane investeringen uit vroegere jaren.

EXPLOITATIE PROGRAMMA 6		(BEDRAGEN X € 1.000)					
Lasten/Baten/Saldo per product		2018 realisatie	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting
Parkeerbelasting	L	0	0	0	0	0	0
	B	2.497	2.775	2.867	2.867	2.867	2.867
	S	2.497	2.775	2.867	2.867	2.867	2.867
Verkeer en wegen	L	4.903	7.229	6.887	6.866	6.872	6.816
	B	870	620	640	640	640	640
	S	-4.033	-6.609	-6.247	-6.226	-6.232	-6.176
Parkeren	L	1.862	1.867	1.759	1.721	1.701	1.716
	B	73	0	0	0	0	0
	S	-1.789	-1.867	-1.759	-1.721	-1.701	-1.716
Programma Mobiliteit in beweging	L	6.765	9.096	8.646	8.587	8.573	8.532
	B	3.440	3.395	3.507	3.507	3.507	3.507
	S	-3.325	-5.701	-5.139	-5.080	-5.066	-5.025

PROGRAMMA 7 MEEDOEN

Bij het product Samenkracht en burgerparticipatie zijn er in 2019 incidenteel hogere lasten opgenomen voor de wijk-servicepunten. In 2020 zijn de lasten hoger dan in volgende jaren vanwege gepland (groot) onderhoud aan de speeltuingebouwen.

Bij het product Inkomensregelingen is vanaf 2019 sprake van hogere lasten als gevolg van de incidentele stijging van de apparaatskosten van de RDWI (verbeterplan). Vanaf 2020 is sprake van lagere begrote lasten voor het eigen risico van de BUIG.

De baten van het Onderwijsbeleid betreft een subsidie vanuit het Ministerie inzake Onderwijs Achterstanden Beleid. Deze baat wordt jaarlijks door het ministerie bepaald en uitgekeerd. We begroten deze baat en dus ook de lasten pas wanneer de uitkering van het ministerie bekend is. Daarom staat (voorlopig) in 2020 en verder een lager bedrag voor baten en lasten in de begroting. De budgetten in 2021 zijn lager dan de jaren er voor op de post leerlingenvervoer. Het huidige contract liet een stijging van de kosten zien, die alleen voor de contractduur is bij geraamd. In 2021 start een nieuwe contractperiode met een nieuwe aanbesteding. Het product Arbeidsparticipatie kent in 2018 hogere lasten vanwege de uitgaven voor het project Werk voor Zeist. De gemeenteraad van Zeist heeft op 9 juli 2019, bij behandeling van de Kadernota 2020, besloten het "gesloten systeem Sociaal domein" nog drie jaar voort te laten bestaan. Dat betekent dat financiële mee- en tegenvallers op re-integratie, WSW, BUIG en bestaanszekerheid worden

EXPLOITATIE PROGRAMMA 7				(BEDRAGEN X € 1.000)			
Lasten/Baten/Saldo per product		2018 realisatie	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	L	3.536	3.258	2.060	1.905	1.906	1.906
	B	1.642	1.536	358	357	357	357
	S	-1.894	-1.722	-1.702	-1.548	-1.549	-1.549
Samenkracht en burgerparticipatie	L	5.056	5.289	5.026	4.770	4.761	04.760
	B	17	27	28	28	28	28
	S	-5.039	-5.262	-4.998	-4.742	-4.733	-4.732
Inkomensregelingen	L	27.763	28.888	28.008	27.927	27.927	27.927
	B	18.506	18.469	18.469	18.469	18.469	18.469
	S	-9.257	-10.419	-9.539	-9.458	-9.458	-9.458
Begeleide participatie	L	4.852	4.650	4.689	4.567	4.408	4.334
	B	0	0	0	0	0	0
	S	-4.852	-4.650	-4.689	-4.567	-4.408	-4.334
Arbeidsparticipatie	L	3.929	2.635	2.623	2.693	2.791	2.851
	B	137	9	9	9	9	9
	S	-3.792	-2.626	-2.614	-2.684	-2.782	-2.842
Programma Meedoen	L	45.136	44.720	42.406	41.862	41.793	41.778
	B	20.302	20.041	18.864	18.863	18.863	18.863
	S	-24.834	-24.679	-23.542	-22.999	-22.930	-22.915

verrekend met de bestemmingsreserve. Het is niet langer mogelijk om de lasten voor re-integratie voor hetzelfde totaalbedrag te begroten als wat wordt ontvangen van het Rijk.

De reden daarvoor is dat de integratie-uitkering opgegaan in de algemene uitkering en daardoor niet meer te herleiden.

PROGRAMMA 8 SAMEN AAN DE SLAG VOOR HET KLIMAAT

Het product Riolering kent een stijgende lijn van lasten en baten. Dit is het gevolg van het gemeentelijk rioleringsplan (vGRP). Op de middellange termijn worden grote investeringen verwacht voor de vervangingen van het riool, met name in Zeist-West. Via een spaarconstructie wordt hier langzaam naar toe gegroeid.

Het product Afval kent stijgende kosten als gevolg van ontwikkelingen in de afvalverwerking en de toenemende heffingen die op (rest)afval worden geheven. Via het tarief worden deze lasten doorberekend in de baten.

Bij beide producten geldt een gesloten systeem. Wanneer op basis van realisatie blijkt dat de baten hoger zijn dan de lasten, dan wordt het overschot gestort in een egalisatievoorziening en via de tarieven weer terug gegeven aan de burger.

De kosten voor het product Milieubeheer in 2018 waren incidenteel hoger door kosten bodemsanering. Eind 2018 resteerde echter nog een groot restantbudget voor bodemsanering, dat is doorgeschoven naar 2019, conform afspraken met de raad. Daarom is in 2019 een relatief hoog budget voor de lasten beschikbaar. Het budget in 2019 is ook verhoogd op basis van besluitvorming over de budgetten van Duurzaamheid in het kader van het programma Duurzaamheid en de Maaltijd van Zeist.

EXPLOITATIE PROGRAMMA 8		(BEDRAGEN X € 1.000)					
Lasten/Baten/Saldo per product		2018 realisatie	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting
Riolering	L	2.979	3.206	3.421	3.653	3.895	4.147
	B	4.537	4.818	5.263	5.494	5.735	5.987
	S	1.558	1.612	1.842	1.841	1.840	1.840
Afval	L	4.688	5.184	5.625	5.638	5.655	5.670
	B	5.942	6.797	7.132	7.147	7.163	7.178
	S	1.254	1.613	1.507	1.509	1.508	1.508
Milieubeheer	L	3.056	4.416	2.810	2.775	2.769	2.768
	B	10	0	0	0	0	0
	S	-3.046	-4.416	-2.810	-2.775	-2.769	-2.768
Programma Samen aan de slag voor het klimaat	L	10.723	12.806	11.856	12.066	12.319	12.585
	B	10.489	11.615	12.395	12.641	12.898	13.165
	S	-234	-1.191	539	575	579	580

PROGRAMMA 9 ECONOMIE ALS VERSNELLER

Het product Economische ontwikkeling kent in 2018 en 2019 hogere (begrote) lasten vanwege de aanpak van de aanloopstraten, de onderzoekskosten voor het V&D-pand en het economisch kompas. Ook voor de uitvoering van de Maaltijd van Zeist zijn in 2019 extra middelen beschikbaar gesteld.

EXPLOITATIE PROGRAMMA 9		(BEDRAGEN X € 1.000)					
Lasten/Baten/Saldo per product		2018 realisatie	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting
Economische ontwikkeling	L	919	1.225	750	750	751	751
	B	0	0	0	0	0	0
	S	-919	-1.225	-750	-750	-751	-751
Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	L	117	139	139	139	140	140
	B	97	105	107	107	107	107
	S	-20	-34	-32	-32	-33	-33
Economische promotie	L	0	0	0	0	0	0
	B	374	320	331	331	331	331
	S	374	320	331	331	331	331
Programma Economie als versneller	L	1.036	1.364	889	889	891	891
	B	471	425	438	438	438	438
	S	-565	-939	-451	-451	-453	-453

PROGRAMMA 10 MAATSCHAPPELIJK BEWUST FINANCIËEL BELEID

Bij het product Beheer overige gebouwen en gronden worden de wisselende bedragen voor de lasten veroorzaakt door de jaarlijks wisselende kosten voor onderhoud.

Dit wordt meerjarig geëgaliseerd via de reserve egalisatie onderhoud kapitaalgoederen. De hogere baten in 2018 betreffen de eenmalige opbrengst van de verkoop van gemeentelijk onroerend goed. Deze extra baten worden gestort in het vastgoedfonds en de reserve revolving fund sociale woningbouw op basis van afspraken met de raad.

Bij het product Treasury wordt de hogere baat in 2019 vooral veroorzaakt door de hogere dividenduitkering van de BNG, zoals gemeld in de eerste bestuursrapportage 2019. In 2018 was er sprake van hogere dividenden bij BNG en Vitens. Voor het overige kent het product verlopende baten en lasten: de opbrengst van hypotheekrente van ambtenaren neemt af (uitsterfconstructie), de te betalen rente neemt af (aflossing leningen, geen nieuwe leningen nodig), maar tegelijkertijd neemt de toe te rekenen rente aan gevormde voorzieningen (bijvoorbeeld de spaarvoorziening riool) toe. Per saldo zorgt dit voor een geleidelijke daling van het resultaat van dit product.

De opbrengsten OZB stijgen vanaf 2020 als gevolg van het toepassen van de prijscompensatie, net als de overige belastingen. De daling tussen de baten 2018 en 2019 (en latere jaren) wordt veroorzaakt door de afschaffing van de hondenbelasting.

EXPLOITATIE PROGRAMMA 10		(BEDRAGEN X € 1.000)					
Lasten/Baten/Saldo per product		2018 realisatie	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting
Beheer overige gebouwen en gronden	L	1.760	2.215	2.490	1.426	1.349	1.369
	B	1.910	1.266	1.204	1.204	1.204	1.234
	S	150	-949	-1.286	-222	-145	-135
Treasury	L	437	105	100	159	280	399
	B	1.044	881	440	420	401	391
	S	607	776	340	261	121	-8
OZB woningen	L	432	428	440	441	448	450
	B	6.810	6.819	7.044	7.044	7.044	7.044
	S	6.378	6.391	6.604	6.603	6.596	6.594
OZB niet-woningen	L	211	213	219	220	223	225
	B	4.558	4.736	4.893	4.893	4.893	4.893
	S	4.347	4.523	4.674	4.673	4.670	4.668
Belastingen overig	L	36	36	36	37	37	2
	B	625	342	347	347	347	347
	S	589	306	311	310	310	345
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	L	0	345	0	0	0	0
	B	94.085	95.668	99.751	99.620	98.864	99.956
	S	94.085	95.323	99.751	99.620	98.864	99.956
Overige baten en lasten	L	324	784	1.837	1.737	1.756	848
	B	377	0	0	0	0	0
	S	53	-784	-1.837	-1.737	-1.756	-848

Het product Gemeentefonds kent een wisselend verloop op basis van de circulaire van het rijk. De uitkomst van het gemeentefonds is voor de gemeente niet beïnvloedbaar en is gerelateerd aan de omvang van de rijksbegroting (samen de trap op en de trap af systematiek). Iedere circulaire wordt uitgebreid toegelicht via raadsinformatiebrieven. De begrote last in 2019 betreft een verwachte terugbetaalverplichting over 2018 op basis van de afrekening van het rijk. Het product overige baten en lasten bevat een beperkt aantal stelposten en taakstellingen op basis van eerdere besluitvorming van de raad. Voorbeelden hiervan zijn de stelpost onvoorzien, de stelpost coalitiemiddelen en de taakstelling voor te behalen efficiency door samenwerking (opgelegd door het rijk). Omdat diverse stelposten een oplopend of aflopend karakter hebben, zorgt het totaal ervan voor een wisselend patroon van lasten. De baten en lasten bij de realisatie in 2018 worden veroorzaakt door afwikkeling van gemeentebrede posten zoals transitoria en het saldo op de totale loonkosten van het ambtelijk apparaat.

EXPLOITATIE PROGRAMMA 10 (VERVOLG)		(BEDRAGEN X € 1.000)					
Lasten/Baten/Saldo per product		2018 realisatie	2019 begroting	2020 begroting	2021 begroting	2022 begroting	2023 begroting
Vennootschapsbelasting (VpB)	L	4	0	0	0	0	0
	B	0	0	0	0	0	0
	S	-4	0	0	0	0	0
Programma Maatschappelijk bewust financieel beleid	L	3.204	4.126	5.122	4.020	4.093	3.293
	B	109.409	109.712	113.679	113.528	112.753	113.865
	S	106.205	105.586	108.557	109.508	108.660	110.572

BIJLAGE 2 KADERSTELLEDE DOCUMENTEN

WETGEVING EXTERN	
Aanbestedingswet 2012	http://wetten.overheid.nl/BWBR0032203/2018-07-28
Algemene wet bestuursrecht	http://wetten.overheid.nl/BWBR0005537/2018-08-01
Algemene wet inzake rijksbelastingen	http://wetten.overheid.nl/BWBR0002320/2018-07-28
Ambtenarenwet	http://wetten.overheid.nl/BWBR0001947/2018-07-28
Arbeidsomstandighedenwet	http://wetten.overheid.nl/BWBR0010346/2018-01-01
Arbeidstijdenwet	http://wetten.overheid.nl/BWBR0007671/2018-01-01
Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO)	http://wetten.overheid.nl/BWBR0015524/2017-12-09
Besluit administratieve bepalingen wegverkeer (BABW)	http://wetten.overheid.nl/BWBR0004826/2018-07-01
Besluit begroting en verantwoording (BBV) provincies en gemeenten	http://wetten.overheid.nl/BWBR0014606/2017-12-09
Besluit ruimtelijke ordening	http://wetten.overheid.nl/BWBR0023798/2017-07-01
Bouwbesluit 2012	http://wetten.overheid.nl/BWBR0030461/2018-07-01
Burgerlijk Wetboek	http://wetten.overheid.nl/BWBR0002656/2018-01-01
CAR/UWO	http://car-uwo.nl/car-uwo-integraal

Drank- en Horecawet	http://wetten.overheid.nl/BWBR0002458/2017-12-31
Drinkwaterwet	http://wetten.overheid.nl/BWBR0026338/2015-07-01
Europese aanbestedingsregels	https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/aanbesteden/aanbesteden-internationaal
Financiële verhoudingswet	http://wetten.overheid.nl/BWBR0008290/2018-03-22
Fiscale verzamelwet 2010	http://wetten.overheid.nl/BWBR0029324/2011-07-01
Gemeentewet	http://wetten.overheid.nl/BWBR0005416/2018-07-01
Huisvestingswet 2014	http://wetten.overheid.nl/BWBR0035303/2017-07-01
Huursubsidiewet	http://wetten.overheid.nl/BWBR0008597/1997-07-01
Invorderingswet 1990	http://wetten.overheid.nl/BWBR0004770/2018-07-01
Jeugdwet	http://wetten.overheid.nl/BWBR0034925/2018-08-01
Leegstandwet	http://wetten.overheid.nl/BWBR0003403/2018-06-13
Leerplichtwet 1969	http://wetten.overheid.nl/BWBR0002628/2018-07-28
Leidraad Invordering 2008	http://wetten.overheid.nl/BWBR0024096/2018-07-01
Mededingingswet	http://wetten.overheid.nl/BWBR0008691/2016-07-01
Omgevingswet	https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/omgevingswet
Participatiewet	http://wetten.overheid.nl/BWBR0015703/2018-07-28
Pensioenwet	http://wetten.overheid.nl/BWBR0020809/2018-07-28
Rechtspositiebesluit burgemeesters	http://wetten.overheid.nl/BWBR0006743/2018-01-01
Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden	http://wetten.overheid.nl/BWBR0006536/2018-01-01
Rechtspositiebesluit wethouders	http://wetten.overheid.nl/BWBR0006535/2018-01-01
Regeling Participatiewet, IOAW en IOAZ	http://wetten.overheid.nl/BWBR0015738/2018-01-01

Regeling rechtspositie burgemeesters	http://wetten.overheid.nl/BWBR0016417/2016-02-01
Regeling rechtspositie wethouders	http://wetten.overheid.nl/BWBR0016420/2016-02-01
Telecommunicatiewet	http://wetten.overheid.nl/BWBR0009950/2018-07-28
Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)	http://wetten.overheid.nl/BWBR0040940/2018-05-25
Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte	http://wetten.overheid.nl/BWBR0014315/2018-06-13
Wegenverkeerswet 1994	http://wetten.overheid.nl/BWBR0006622/2018-07-28
Wet administratief-rechtelijke handhaving verkeersvoorschriften	http://wetten.overheid.nl/BWBR0004581/2018-01-01
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	http://wetten.overheid.nl/BWBR0024779/2018-07-28
Wet basisregistratie personen	http://wetten.overheid.nl/BWBR0033715/2018-07-28
Wet bevordering eigenwoningbezit	http://wetten.overheid.nl/BWBR0011919/2018-01-01
Wet educatie en beroepsonderwijs	http://wetten.overheid.nl/BWBR0007625/2018-08-01
Wet financiering decentrale overheden (FIDO)	http://wetten.overheid.nl/BWBR0011987/2013-12-15
Wet gemeenschappelijke regelingen	http://wetten.overheid.nl/BWBR0003740/2018-06-13

Wet harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk	http://wetten.overheid.nl/BWBR0039656/2018-02-28
Wet inburgering	http://wetten.overheid.nl/BWBR0020611/2018-07-28
Wet kinderopvang	http://wetten.overheid.nl/BWBR0017017/2018-07-28
Wet maatschappelijke ondersteuning 2015	http://wetten.overheid.nl/BWBR0035362/2018-08-01
Wet Markt en Overheid	https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/mededinging/markt-en-overheid
Wet normering topinkomens	http://wetten.overheid.nl/BWBR0032249/2018-06-13
Wet op de huurtoeslag	http://wetten.overheid.nl/BWBR0008659/2018-07-01
Wet op de lijkbezorging	http://wetten.overheid.nl/BWBR0005009/2018-08-01
Wet op de omzetbelasting 1968	http://wetten.overheid.nl/BWBR0002629/2018-01-01
Wet op de ondernemingsraden	http://wetten.overheid.nl/BWBR0002747/2017-09-01
Wet op de vennootschapsbelasting	http://wetten.overheid.nl/BWBR0002672/2018-01-01
Wet op het BTW compensatiefonds	http://wetten.overheid.nl/BWBR0013817/2015-01-01
Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek	http://wetten.overheid.nl/BWBR0005682/2018-07-28
Wet op het primair onderwijs	http://wetten.overheid.nl/BWBR0003420/2018-08-01
Wet op het specifiek cultuurbeleid	http://wetten.overheid.nl/BWBR0005904/2016-07-01

Wet op het voortgezet onderwijs	http://wetten.overheid.nl/BWBR0002399/2018-08-01
Wet openbaarheid van bestuur	http://wetten.overheid.nl/BWBR0005252/2018-07-28
Wet personenvervoer 2000	http://wetten.overheid.nl/BWBR0011470/2018-07-28
Wet rechten burgerlijke stand	http://wetten.overheid.nl/BWBR0001851/2011-07-01
Wet ruimtelijke ordening	http://wetten.overheid.nl/BWBR0020449/2018-07-01
Wijzigingswet Mediawet 2008	http://wetten.overheid.nl/BWBR0037768/2017-01-01
Winkeltijdenwet	http://wetten.overheid.nl/BWBR0007952/2013-07-01
Woningwet	http://wetten.overheid.nl/BWBR0005181/2018-06-13
REGELGEVING INTERN	
Afvalstoffenverordening van de gemeente Zeist	http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Zeist/CVDR9785/CVDR9785_1.html
Algemene plaatselijke verordening (APV) 2017	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2017-102455.html
Algemene subsidieverordening gemeente Zeist 2015	http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Zeist/CVDR372977/CVDR372977_1.html
Archiefvisie 2017–2020	https://zeist.raadsinformatie.nl/document/5442624/1/01-17RV050_Bijlage_01_Archiefvisie_Zeist_v1_0
Begroting VRU 2018	https://vru.nl/attachments/article/1030/AB20180709-07E.%20Programmabegroting%202019%20en%201e%20wijziging%20begroting%202018.pdf https://www.vru.nl/attachments/article/941/AB20170703-07-B%20Bijlage%20B%20VRU%20Programmabegroting%202018%20AB%2020170703.pdf

Beheersverordening Gemeentelijke begraafplaats Zeist 2018	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2018-197931.html
Beleidsregels voorzieningen maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2017 gemeente Zeist	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2017-126053.html
Besluit betaald parkeren Zeist 2018	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2018-2479.html
Besluit Jeugdhulp Zeist 2015	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2014-77827.html
Besluit maatschappelijke ondersteuning Zeist 2015	http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Zeist/CVDR349045/CVDR349045_1.html
Bomenverordening Zeist 2016	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2016-96996.html#
Brede Milieuvisie Zeist (2016)	https://zeist.raadsinformatie.nl/document/3904272/1/16RV043_Brede_Milieuvisie_Zeist
Brede Sociale Visie Zeist (2012)	
Beleidsregels voorzieningen maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2017 gemeente Zeist	https://zeist.raadsinformatie.nl/document/4592911/1/12RAAD0061_Brede_sociale_visie_Zeist https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2017-126053.html
Centrumvisie	https://www.zeist.nl/organisatie-bestuur/gemeentebestuur/visiedocumenten/centrumvisie/
Controleverordening gemeente Zeist	http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Zeist/CVDR76042/CVDR76042_1.html
Cultuurvisie Zeist 2017-2021	https://zeist.raadsinformatie.nl/document/5354219/1/01-17RV028_Cultuurvisie_2017-2020_Zeist%2C_kans-_en_cultuurrijk

Economisch Kompas 2018	https://zeist.raadsinformatie.nl/document/6040651/1#search=%22Economisch Kompas 2018%22
Educatieve Agenda Zeist 2015-2018	https://zeist.raadsinformatie.nl/document/4594620/1/16RV031_Jaarrekening_2015_-_LEA_2015-2018_Zeist_definitief
Financiële verordening 2017 gemeente Zeist	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2017-211065.html
Gedragcode bestuurlijke integriteit Zeist	https://zeist.raadsinformatie.nl/document/6071042/1/01-18RV012_Gedragcode_en_protocol_integriteit_Bijlage_1_Gedragcode_integriteit
Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (GVVP) Zeist 2014-2023	https://zeist.raadsinformatie.nl/document/4579476/1#search=%22Concept GVVP 2014 -2023%22
Groenstructuurplan (2011)	https://www.zeist.nl/fileadmin/bestanden/Documenten/Gemeentebestuur/Visiedocumenten/Groenstructuurplan/Groenstructuurplan_deel_1_en_samenvatting.pdf
Inkoop- en aanbestedingsbeleid 2014-2018	https://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Zeist/CVDR402796/CVDR402796_1.html
Integraal huisvestingsplan (IHP) 2018	https://zeist.raadsinformatie.nl/document/6197841/1/RIB18_009_Informatie_reserve_onderwijshuisvesting https://zeist.raadsinformatie.nl/document/6176790/1/00-18RV026_rv_Integraal_Huisvestingsplan_onderwijs_2018
Kadernota Integraal Gezondheidsbeleid Zeist 2017-2020	https://www.zeist.nl/fileadmin/bestanden/Documenten/Gemeentebestuur/Visiedocumenten/Kadernota_Integraal_Gezondheidsbeleid_2017-2020_def.pdf
Lange Termijn Bomenbeheerplan ZEIST 2016-2041	https://www.zeist.nl/fileadmin/bestanden/Documenten/Afval_en_milieu/Bomen/Lange_termijn_bomenbeheerplan_Zeist_2016_2041_01.pdf

Mandaatregeling	http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Zeist/CVDR58846/CVDR58846_1.html
Marktreglement	http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Zeist/CVDR111596/CVDR111596_1.html
Marktverordening 2011	http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Zeist/103957/103957_1.html
Masterplan Buitensport-accommodaties	https://zeist.raadsinformatie.nl/document/4947251/1/01-17RV015_Bijlage_01_Beleidskaders_masterplan_buitensportaccommodaties
Nota reserves en voorzieningen 2017 gemeente Zeist	https://zeist.raadsinformatie.nl/document/5787675/1/17RV072_Nota_reserves_en_voorzieningen_2017_%28gewijzigd%29
Participatie en inkomen in de regio Kromme Rijn Heuvelrug	https://zeist.raadsinformatie.nl/document/6572485/1/140905_Bijlage_1_Strategische_Kaders
Programma Dynamisch Verkeersmanagement 2017-2020	https://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=2ahUKEwjS9-2xudjcAhXGKFAKHfUGC40QFjABegQlCRAC&url=https%3A%2F%2Fonline.ibabs.eu%2Fibabsapi%2Fpublicdownload.aspx%3Fsite%3Dutrecht%26id%3Db3f6b189-4639-44ff-9a12-81f5475f998f&usq=AOvVaw2JjUx9Pm3FLdDKzh959C5G
Regeling vervoersvoorziening jeugdhulp gemeente Zeist 2015	http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Zeist/CVDR366178/CVDR366178_1.html
Regionaal afvalbeleidplan 2014-2018	https://www.ijsstelstein.nl/mozard/document/docnr/118477
Sociaal statuut gemeente Zeist 2007	http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/XHTMLoutput/Actueel/Zeist/CVDR102536.html

Sport- en beweegvisie Zeist 2015-2020	http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Zeist/400014/400014_1.html
Strategisch financieel instrumentarium voor vervangings-investeringen (SFI/VIS)	https://zeist.raadsinformatie.nl/document/3573027/1#search=%2216RV040%22
Strategisch Mobiliteitsplan provincie Utrecht 2004-2020 (SMPU+)	https://www.provincie-utrecht.nl/publish/library/681/strategisch_mobiliteitsplan_provincie_utrecht_2004_-_2020_smpu__september_2008.pdf
Subsidieregeling Peuteropvang en Voor – en Vroegschoolse Educatie gemeente Zeist 2018	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2017-126026.html
Toelichtingsdocument SchoolWerkt-agenda	https://www.schoolwerkt.nl/shared/content/uploads/2018/04/SchoolWerkt-Agenda-Toelichtingsdocument1.pdf
Transformatieagenda 2018/2019 Jeugdhulp Regio Zuidoost Utrecht	https://www.zorginzou.nl/documenten/9-transformatieagenda-en-ontwikkelingen/305-transformatieagenda-2018-2019-jeugdhulp-regio-zuidoost-utrecht/file
Veiligheidsplan 2016-2019	https://hetccv.nl/fileadmin/Bestanden/Onderwerpen/Veiligheidsplannen/Veiligheidsplan_Zeist_2016-2019.pdf
Verkeerscirculatieplan (VCP)	https://www.zeist.nl/fileadmin/bestanden/Documenten/Parkeren_en_bereikbaarheid/VCP/Verkeerscirculatieplan_VCP_.pdf
Verordening Bestuurlijk Overleg Lokaal Onderwijsbeleid Zeist (BOLOZ)	http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Zeist/CVDR9752/CVDR9752_1.html

Verordening Blijverslening gemeente Zeist (2017)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2017-80220.html
Verordening Jeugdhulp Zeist 2015	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2014-77824.html
Verordening leerlingenvervoer gemeente Zeist 2014	http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Zeist/337200/337200_1.html
Verordening maatschappelijke ondersteuning Zeist 2015	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2014-77825.html
Verordening Starterslening gemeente Zeist (2017)	https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2017-80269.html
Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Zeist 2015	http://decentrale.regelgeving.overheid.nl/cvdr/xhtmloutput/Historie/Zeist/357596/357596_1.html
vGRP (verbeterd gemeentelijk rioleringsplan) Zeist 2016-2021	https://zeist.raadsinformatie.nl/document/4594743/1/01-16RV055_Bijlage_1_vGRP_2016-2021
Waarstaatjegemeente.nl	https://www.waarstaatjegemeente.nl/dashboard
Woonvisie Zeist	https://www.zeist.nl/fileadmin/bestanden/Documenten/Gemeentebestuur/Visiedocumenten/Woonvisie_vastgestelde_versie.pdf